

de Dukenburger

Info-magazine voor Dukenburg - 13^e jaargang nummer 6 - september 2020

Wijkhelden

STOELYOGA

Gratis proeflessen op
vrijdag 4 en 11 september
11.00 - 12.00 uur

YOGA OP MAAT

In september gaat de Yoga op Maat weer van start met twee gratis proeflessen!

Yoga op Maat is speciaal voor diegene voor wie de reguliere yoga net te zwaar is wegens lichamelijke of vermoeidheidsklachten, blessures, zwangerschap of leeftijd.

Stoelyoga bestaat uit yogahoudingen vanuit het zitten op een stoel, of het gebruiken van de stoel als houvast.

Milde yoga is wel op de mat, maar in een rustiger tempo, minder intens en met meer aandacht voor de fysieke mogelijkheden.

Meld je nu aan voor een gratis proefles!

trainingscentrum-michi.nl

Ok bij
MICHI

- ✓ Karate (5-100 jaar)
- ✓ Rots en Water
- ➔ Nieuw: 13-15 groep!
- ✓ Personal Training
- ✓ Yoga (Hatha en Yin)
- ✓ Ju-Ki
- ✓ Tai Chi Chuan

Nieuw:
Meditatie
bij Michi

MILDE YOGA

Gratis proeflessen op
Donderdag 3 en 10 september
10.30 - 11.30 uur

Colofon

De Dukenburger is een onafhankelijk blad voor het stadsdeel Dukenburg. Het verschijnt negen keer per jaar en wordt gratis verspreid.

De Dukenburger is mede mogelijk gemaakt door de gemeente. Er is een bijdrage verkregen uit het budget wijkactiviteiten/bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

Adres

Zwanenveld 63-55, 6538 RP Nijmegen
Telefoon: 06 54 645 175
E-mail: info@dedukenburger.nl
Internet: www.dedukenburger.nl
Twitter: @dukenburger

Redactie

René van Berlo (hoofdredacteur)
Toine van Bergen
Toon Kerssemakers
Janwillem Koten
Peter van Kraaij
Hette Morriën
Peter Saras
Theo Vermeer

Foto's

Jacqueline van den Boom (www.jvandenboom.com)
Peter Saras
Henk Flederus
Huub Luijten (www.huubluijten.nl)
Gilbert de Brijn
Wouter van Bernebeek
Theo Vermeer
en anderen (zie bij de artikelen)

Vormgeving

René van Berlo

Vaste medewerkers

Jaap van der Bent
Marije Klijnsma
Guus Kroon
Joska van der Meer
Wil Rengers
Qader Shafiq
Jacqueline Veltmeijer
Tees Versteegen
Gon van der Werff

Stichtingsbestuur

Ton Strik (voorzitter)
Qader Shafiq (secretaris)
Günay Acuner-Kasar (penningmeester)

Drukwerk

Drukkerij Hendrix, Peer
Oplage: 13.000 stuks

Bezorging

Op alle adressen in Dukenburg met uitzondering van de adressen met een NEE-NEE-sticker
Klachten over bezorging: info@dedukenburger.nl

Volgend nummer

Kopijsluiting: zondag 13 september 2020
Verspreiding: vanaf vrijdag 25 september 2020

Foto voorpagina

Wijkhelden van Malvert
(Foto: Jacqueline van den Boom)

Wijkhelden van Malvert

9

Hans en
Jacqueline
Veltmeijer

12

Ruben Allen

4

Semere en Dahlak

17

Yurre Wieken

11

Waaloversteek

20

Ans Nieuwenhuis

7

DUKENBURG IN STUKJES

In memoriam Jan Verhofstadt	29
Favoriete plekken in Dukenburg	29
Overasseltse & Hatertse Vennen	30
Nieuwbouw Tolhuis	30
Natuurfoto Stadspark Staddijk	31
Vlindertuin Aldenhof	31
Week van de ontmoeting	31
Winkelcentrum Dukenburg	31
30 kilometer in Aldenhof	32
Aanpassingen Dukenburgpad	32
ROC-terrein Zwanenveld	32
Wasps weg uit Staddijk	33
Taalcafé open	33
Kuil bij hotel Erica	33
Sportweek in Dukenburg	34
Opknappbeurt wegdek Staddijk	34
eHUB Zwanenveld loopt slecht	34
Bouw Winkelcentrum Meijhorst	35
Kortste 30-kilometerzone	35
Afvalcoaches	35
In memoriam Henk Arnold	36
Renovatie Vijverhorst	37
Nachtommetje	37
Samen ruimte maken voor rouw	38
Nieuwe wegwijzers Waalstede	38
Zomaar Meijhorst	38
Interview burgemeester Bruls	39
ING Zwanenveld opgeheven	40
STEP in coronatijd	40

En verder:

Colofon	2
Column Joska van der Meer	4
Ik wil niet huilen	6
Column Qader Shafiq	8
Kinderspel	8
Wie wil Dukenburgers bezorgen?	8
Positief gevolg pandemie	10
Column Toon Kersemakers	12
De Vierdaagse die er niet was	14
Wilma Ebben loopt Vierdaagse	15
Column Janwillem Koten	16
Cultuur	18
Het gezicht van Nijmegen	18
WOII in de West	19
Wijsneuzen in Nijmegen	19
Vergeten verleden	20
Bevers in Dukenburg	24
Verliezen van een vrachtwagen	26
Kroniek zwembad Dukenburg	27
Duukjes	40
Assistent-wijkvegers	42
Complex gepuzzel wijkcentra	43
StAAD	44
Vrijwilligers gezocht	46

Pijlen

Overall kom je ze tegen: de pijlen die je wijzen in welke richting je je moet bewegen. Bakens van houvast om de anderhalve meter te bewaren. Bij de aanleg van de parkeerplaats in Meijhorst ontdekten we wat er gebeurt als de pijlen je de verkeerde kant op wijzen. Eén verkeerd getekende pijl veroorzaakte een flinke verkeerschaos. Veel mensen vragen zich deze zomer af waar ze hun pijlen op moeten richten. Welke kant ga je persoonlijk of als organisatie (noodgedwongen) op? Zoveel mogelijk terug naar wat was voor corona, vasthouden en uitbouwen wat dit voorjaar juist belangrijk bleek? Op een kalender die mensen helpt bij omdenken staat: Wie verandering als tegenwind ervaart, loopt in de verkeerde richting.

Maar de grote onzekerheid van de duur waarin we anderhalve meter als tegenwind tegenkomen, maakt het ons niet gemakkelijk om richting te bepalen.

Daarom gaan we in de Ontmoetingskerk ook in september nog door met eerst onze energie weer op te laden aan diverse oplaadpunten. Een zomers tuinprogramma, middagen voor wie met rouw rondloopt en vooral - op anderhalve meter - zoveel mogelijk doen wat eerder toe gewoon was: elkaar ontmoeten, inspiratiebronnen als gebed, muziek, gesprek, (bijbel)teksten en poëzie opdiepen. We hopen zo langzaam maar zeker weer richting te ontdekken, hoe je ook nu samen en zo nabij mogelijk kunt zijn.

Ik hoop dat we ook in Dukenburg een nieuwe richting vinden en manieren om op gepaste afstand elkaars nabijheid weer op te zoeken. Ik wens ieder toe hiervoor de goede oplaadpunten te vinden!

Pastor Joska van der Meer
(Foto: Ann van Rijn)

Ruben, een mensenmens

De galmende koffieconcertgeluiden bij *de Horizon* waren tevens arbeidsvitaminen voor de bouwvaklieden die de nieuwe Lidl en Albert Heijn in Meijhorst realiseren. Dit feestgedruis en dat van een luchtdansende 'ballon' bij de heropende Thai Plaza, samen met de bedrijvigheid op de fietspaden rondom, deden absoluut geen aanslag op de heerlijk-zomerse rust in de Ontmoetings-tuin bij de -kerk. Op het bankje rondom de eik met jonge processierupsen had *de Dukenburger* een gesprek op anderhalve meter afstand met Ruben Allen. Waarom?

Nieuwe levensfase

Rubens werkgebied in Dukenburg/Nijmegen verandert namelijk in Presikhaaf/Arnhem. Zijn appartement in Nijmegen-Centrum wordt verruild voor een nestje in Bottendaal, samen met zijn lieve Juliëtte. Hun huwelijk vond bijna gelijk met de verschijning van deze Dukenburger plaats. Namens de redactie: Ruben en Juliëtte, van harte gefeliciteerd en veel geluk gewenst in jullie gezamenlijke toekomst. Naar zijn werkplek in Nijmegen maakte Ruben gebruik van de fiets. De peddel naar Presikhaaf is nog wel een dingetje, hoewel er een strak snel-fietspad ligt. Een vlotte elektrische fiets kan de oplossing vormen. Ruben rubriceert deze wens op zijn *trello*-activiteitenlijst (online-programma). Waar heel veel meer op staat, want Ruben is een veelzijdige millennial. Dat heeft het stadsdeel Dukenburg de afgelopen vijf jaar kunnen ervaren én waarderen. Ruben is van vele markten thuis en zet zijn schouders in de verbindingsstand onder alles wat zijn pad kruist. De geboren Nijmegenaar heeft

de droom eens burgervader te worden. Deze wens deelt hij met Qader Shafiq en Sinan Can, om twee andere inspirerende Nijmegenaren te noemen. Qader bracht het al tot *Nijmegenaar van het Jaar* als bekende dichter, columnist en directeur van Wijland*), waar Sinan in de landelijke schijnwerpers kwam als onderzoeks-journalist en programmamaker. In Arnhem liep Ruben overigens zijn afstudeerstage, dus ook die stad is hem vertrouwd. Over NEC of Vitesse is niet gesproken, hoewel? Vóór zijn studie Bestuurskunde deed Ruben (16 jaar jong) vrijwilligerswerk in het Waterkwartier en vanaf zijn 18de was er iedere zomer voetbal(!) met Hatertse jeugd in het Cruyff Court/voetbalveld.

Opbouwwerker/welzijnscoach

Ruben ontwikkelde gaandeweg een oog voor jongeren met een lichamelijke of psychische beperking en wist hen te betrekken bij 'onbeperkt sporten', waaronder tafeltennis dat werd opgestart door Pim de Ruijter. Het onbeperkt sporten ligt Ruben na aan het hart. Een jongerendoelgroep in hetzelfde kader, die liever gezelschapspellen speelt, bracht Ruben bij elkaar in Wijkcentrum Dukenburg/Meijhorst. Duken Dobbels, eenmaal in de maand, is een doorslaand succes geworden. In de perfect uitgeruste keuken van dit wijkgebouw – even stiekumpjes tussendoor opgeschreven – leerde Ruben eitjes pochen, een behoorlijke kneep van het koksvak. Nu legt hij zich toe op het maken van lekkere drankjes, zoals de Limoncella di Nimma.

Na zijn studie Bestuurskunde werd Ruben richting gemeente Nijmegen getrokken. Hij

Voor Rubens complete profiel is Google hét adres. In *de Dukenburger* kwam hij in beeld tijdens de viering van de 50ste verjaardag van ons stadsdeel. Daaruit ontstond *Oog voor elkaar* met in het kielzog onder andere *50 kopjes koffie* en *Wegwijzer024*. Presikhaaf heeft ook een wijkkrant en een wijkwebsite. Wellicht komt Ruben daar van tijd tot tijd voor het voetlicht. De sollicitatie naar de functie in Arnhem was al bijzonder genoeg. Door de COVID-19-pandemie aan huis gebonden, solliciteerde Ruben via internet en werd hij achter zijn beeldscherm in zijn eigen huis aangenomen.

werd benaderd voor de functie opbouwwerker in Dukenburg: Tandem Welzijn, later gebundeld met Het Inter-lokaal. Een fijne samenwerking was er met Marjo, Martine en Erni. Die hielpen Ruben pionieren met activiteiten op het gebied van zorg en welzijn. Met ook hier weer Rubens oog voor bewoners met een kwetsbare achtergrond, psychisch, fysiek of sociaal. De groep *Helpende handen* ontstond met Ans Berkenhagen als kanjer onder de vrijwilligers. Waarvan er in Rubens beleving hele netwerken trouw actief zijn in ons groene stadsdeel. Dit siert Dukenburg. Het siert Ruben dat hij zo'n geweldige mensenmens is.

Dukenburg

Zoals koningin Máxima zei: 'Dé Nederlander bestaat niet', zo vindt ook Ruben dat er niet één Dukenburg is. Er zijn zeven eilandjes die wel met draden aan elkaar verbonden zijn en dat ook moeten blijven. Elke wijk heeft zijn eigen imago, eigen opvattingen en eigen aandachtsgebieden. En ook daarin bestaan nuances: het ene is beter of erger dan het andere. Toen Ruben in Lankforst de woningcorporatie hielp met bewonersinterviews en dit voorjaar in Zwanenveld, vanwege de corona-beperkingen via de intercom, kwam hij achter voordeuren tegen wat er zoal speelt. Wat mensen missen wat ze eigenlijk graag zouden willen doen, hoe ze elkaar kunnen ontmoeten. De rol van Ruben hierin: vinden en verbinden.

Ook 'burgerlijke ongehoorzaamheid' wordt in Dukenburg aangetroffen. Echter, waar ligt de grens? Het Huis van Weezenhof is een prachtig voorbeeld van burgerinitiatief, waarover goed gecommuniceerd is met de nodige instanties. Door de bank genomen is Dukenburg een mooie leerschool geweest voor Ruben. In zijn werk maar ook als persoon heeft hij waardevolle ervaringen opgedaan. Van fouten leerde hij relativerend balen, terwijl alles wat goed ging bijdroeg aan een groeiend verantwoordelijkheidsgevoel. En vergeet zijn sociale

vaardigheden en mensenkennis niet. Personen zelf verander je niet, maar je kunt investeren in welbevinden en leefbaarheid, vooral voor de kwetsbaren onder ons. Als 'passant', zo vertelde Ruben, 'stel ik mij gelijkwaardig op.'

De toekomst

Nu de werkplek van Ruben bij uiteindelijk Bindkracht10 met als laatste project *Leefbaar Zwanenveld* een ander toekomst, spreekt Ruben de hoop uit dat er binnenkort geogst kan worden. Want het werk is nog niet af. Wel is er enorm in geïnvesteerd. De opvolger van Ruben is een dame. Ruben weet wie haar collega's zullen zijn en dat zit wel snor. In Arnhem

is hij één van de vijf managers in Presikhaaf. Het grapje gelanceerd: 'Wij van *de Dukenburger* komen wel eens kijken wat je er dáár van bakt, Ruben', wordt gehonoreerd. Ergens in 2021 bij een rond getal aan werkdagen. Want Ruben met zijn talentvolle inzet en betrokkenheid kan in Arnhem ook het verschil maken. Presikhaaf mag blij zijn.

*) Meer informatie over Wijland (Qader) en Sinan (ook bekend van *Wie is de mol?*) is te vinden op internet.

Tekst: Hette Morriën

Foto's: Jacqueline van den Boom

Yousif ontvangt bezoek bij de Vlechting

Hoe overkomt het familieleden dat je naaste in een verzorgingshuis binnen zit? **‘Ik wil niet huilen als ze me kan zien’**

Achter glas kan ze moeder zien en soms, wanneer het raam op kantelstand staat, kunnen er een paar woorden uitgewisseld worden. Wekenlang was dit het enige echte contact naast het wiebelige en onnatuurlijke gesprek via een tablet. ‘Ik wil niet huilen als ze me kan zien’, vertelt een van de familieleden op het parkeerterrein.

Nederland ging op slot

Op 19 maart kwam het bericht dat de verzorgingshuizen ‘op slot’ gingen. Pas in de tweede week van juni kwam er een beperkte - en onder zeer strenge eisen - openstelling voor één familielid of bekende. Een onzichtbare vijand voor ons allen, maar in hoge mate fataal voor deze groep bewoners, nam Nederland in zijn greep. Een dilemma voor alle partijen volgde. Schrijnend voor deze mensen in deze levensfase, in hun toch al zoveel kleiner geworden wereld.

Genoteerd uit de korte gesprekken aan de omheining en op de parkeerterreinen:

‘Ben op moederdag toch maar gegaan, op afstand zwaaien’, hoort de redacteur op een

mooie zonnige dag. We wachten met anderen voor het hek van de Vlechting in Zwanenveld op familieleden die over enkele ogenblikken door de verpleging naar de tuin worden gebracht. Op afstand en achter een hek, maar vaak met die niets begrijpende blik, kan er even met elkaar gepraat worden. Ook bij de Wollewei in Malvert is er zo bezoek. ‘Het personeel doet er alles voor hoor’, terwijl er iets ‘ingepakt’ over de omheining gaat. Bij de Horizon in Meijhorst was er een strakker regiem. Daar zijn bewoners door het rondgaand virus enige tijd nog meer geïsoleerd geweest. Op een andere locatie val ik midden in een gesprek. ‘Tussen de woorden door voel ik de roep om hulp. Dat gaat echt door mijn ziel’, vertelt een van de bezoekers.

Dan ben ik op een verjaardag erbij als een bewoonster van een zorgcentrum via videobellen contact heeft met de jarige. Het leek zo’n leuk idee. Maar na 50, 60 soms wel 70 jaar je kind kunnen omarmen, knuffelen, kussen is dit voor hen niet meer te begrijpen. Dezelfde waaromregel bleef in herhaling. Ook in dit videogesprek blijft dan alleen het huilen.

Op 16 juni komen er versoepelingen in het

protocol. Twee personen mogen nu op bezoek. Het gaat gepaard met brieven vol regels en eisen. Mondkapjes, afstand houden, looproutes, maar vooral dat afspreken. Spontaan bij vader, moeder of oma langs gaan kan niet meer. De druk bij de familieleden die ‘op de lijst’ staan is groot. Ook hun normale leven komt extra onder druk te staan.

Vrijdag 3 juli, opluchting, een verdere openstelling voor bezoek aan bewoners van de zorghuizen. Langzaam weer naar de normaliteit, schade herstellen, voor zover het mogelijk is. ‘De achteruitgang is wel heel groot geworden de afgelopen maanden’, hoor je bij het naar buiten gaan van een van de andere bezoekers. Dit is natuurlijk een moeilijk vast te stellen gegeven. In deze levensfase is het vaak alleen maar achteruit gaan. Reden te meer om dan zoveel mogelijk bij je familie te zijn. COVID-19 en de kwetsbaarheid van onze ouderen was echter de spelbreker.

Nu samen van elke bezoekmogelijkheid genieten. Voorzichtigheid blijft geboden.

Tekst: Peter Saras

Foto: Jacqueline van den Boom

Ans Nieuwenhuis

Het millennium lijkt een eeuw geleden. Feitelijk is dat einde dit jaar slechts twee decennia terug in de tijd. Goed beschouwd toch een mensenleven. Deze tijdspanne bracht Ans Nieuwenhuis werkzaam door op de Meiboom. De Meijhorst-basisschool die dit jaar vijftig jaar bestaat.

De benaming van Ans' functie veranderde gaandeweg van openwijkschoolcoördinator in bredeschoolcoördinator. De inhoud van haar werk bleef hetzelfde: zorgen voor een rijke leer-/leefomgeving van de schoolkinderen, in samenwerking met verschillende organisaties. Ook de activiteiten voor en na school horen daarbij.

Een ander belangrijk aspect van haar baan was het continue betrekken van ouders en de wijk bij de school. Aan de buitenkant (met camera-bewaking) is dat terug te vinden in het ruime, rookvrije schoolplein rondom. Groene bomen, struiken en bloeiende bloemen die voor biodiversiteit zorgen, vormen tegelijk plekje waar de kinderen rustig kunnen pauzeren. Als-ie schijnt dan baadt aan de achterzijde van de school het speelplein in de zon. Een zandbak, een kleine trampoline met valkurk rondom, klimobjecten, glijbaan, speelzuilen om het kinderebrein te activeren, basketbal- en tafeltennisfaciliteiten en voetbaldoeltjes bieden volop variatie. Het buitenspeelgoed voor kleuters wordt opgeborgen in een zeecontainer die beschilderd werd door leerlingen, (groot-)ouders, een kunstenaar met enkele cursisten en wijkbewoners. Bij dit project was Ans uiteraard volop betrokken. De maskers op de container zien er na jaren nog altijd kleurrijk uit. Over ouders gesproken, er is jarenlang een overbuurman geweest als contactpersoon voor de school: Peter Saras. Ans is deze overbuur, toevallig een Dukenburger-redacteur, heel erg dankbaar voor zijn hulp. *De Meiboom* wil graag het kloppend hart zijn voor de wijk. Daarom is het Ouder-Kind-Centrum in de school gevestigd en worden er in de avonden AED-cursussen georganiseerd. De 'Meiboom'-medewerker Marina noemt de inbreng van Ans teveel om op te noemen. En, o ja, er vonden in de aula kerstoptredens plaats van scoutinggroep Karel de Stoute en een jaar of wat kleding- en speelgoedbeurzen, georganiseerd voor en door wijkbewoners.

Frisse energie

De opvolgster van Ans is Marleen Bardeel die met frisse energie aan de slag mag gaan met de 'erfenis' van Ans. Marleen kan de positieve voetsporen van Ans volgen. Waarbij zij zal

Een mensenleven op school

merken dat het scheppen van een verbindende factor met ouders een kwestie is van de lange adem. Terwijl opvoeders absoluut kunnen bijdragen aan de gezonde school die *de Meiboom* is. De school heeft certificaten gekregen voor sport/bewegen/welbevinden en subsidie voor gezonde relaties/seksualiteit/diversiteit. Ans roemt de passie van de leerkrachten en andere medewerkers om voor de kinderen door het vuur te gaan. In haar afscheidwoord haalde Ans het gezegde aan 'wie voor een dubbeltje geboren is, bereikt nooit een kwartje', om deze wijsheid onmiddellijk te ontzenuwen. Als beroepskrachten de leerlingen kunnen stimuleren, hun talenten opmerken en daarin investeren, maakt dit wel degelijk het verschil. Deze kwaliteiten zitten in de genen van de Meiboom. Voor de Dalton-schoolgaande kids van groep 1 tot en met 8 is er bovendien de doorgaande opvoedlijn om hun zelfstandigheid op te bouwen. Terwijl er ook veel wordt samengewerkt. De beroepskrachten gaan intussen van sturen over op coachen.

Op slot

Dat de schooldeuren plotsklaps dichtvielen vanwege de coronapandemie, hebben leerlingen, ouders en leerkrachten natuurlijk volop ondervonden. Ans spreekt haar respect uit voor de snelheid waarmee met gebruik van protocollen werd gezocht naar wat wel mogelijk was om thuisonderwijs te geven. Er ging een nieuwe wereld open. Gelukkig kon de school in contact blijven met alle kinderen en alle ouders. Via videobellen hielden alle medewerkers contact met de ouders. Marina ging

persoonlijk een praatje maken en constateerde wel dat er veel angst en onzekerheid was in de beginfase van de *lockdown*. De hectische periode met veel videobellen en extra investeringen in dat thuisonderwijs kreeg een bevrijdende wending toen er weer halve groepen leerlingen naar school mochten. En nog net voor de zomervakantie op volle kracht vooruit. Ondanks de vele nationaliteiten heeft *de Meiboom* geen last van racisme/discriminatie. Elk kind telt zoals hij/zij is. Daar wordt naar gekeken. Om pesten te voorkomen wordt op de meiboom de KIVA-methodiek ingezet. (Meer informatie op de website van *de Meiboom*). Om voor kinderen het beste te willen doen en bereiken, is een voortdurende creatieve en flexibele zoektocht vereist.

Tot het gaatje

Na haar Meiboom-jaren gaat Ans nog door op de Conexuschololen *de Klumpert* en *de Vossenburcht* in Hatert. Dat maakt het vertrek uit Dukenburg een beetje goed, hoewel Ans met pijn in het hart stopte; ze was graag tot het gaatje gegaan. De afscheidspijn wordt bovendien verzacht door haar nieuwe functie: oppasoma voor kleinzoon Ole (5 maanden in september). Haar uitzwaaimiddag op school met speciaal geschreven liedjes leverde de kinderen een gezond fruitijsje op, hoewel het chocomelweer was. Hun ouders stonden buiten de schoolhekken te wuiven en gebaarden: 'Het ga je goed.' De redactie van dit blad sluit zich hierbij aan.

Tekst: Hette Morriën

Foto: Jacqueline van den Boom

Verhalenhuis

Toen de oude Nijmeegse synagoge aan de Nonnenstraat in 1999 terug werd gegeven aan de joodse gemeenschap was ik als medewerker van het Centrum voor Internationale Samenwerking door wijlen de heer Santcroos uitgenodigd de opening bij te wonen. In de buurt van het V&D-gebouw vroeg ik een voorbijganger naar het adres. De man leek mij bekend. 'Ik ga ook die kant op.' Pas toen oud-burgemeester d'Hondt hem speciaal welkom heette, kwam ik erachter dat Jeroen Krabbé mijn gids was. Het bijwonen van de opening van de 250 jaar oude synagoge bracht mijn gedachten terug naar mijn eerste bezoek aan het joodse godshuis in de Oekraïense stad Charkov. Mijn joodse vrienden, die de nieuwsgierige in mij goed kenden, hadden mij uitgenodigd in 1990 de heropening bij te wonen. De prachtige synagoge was in 1923 op verzoek van 'joodse proletariërs' gesloten. Maar ondanks de antireligieuze politiek van de Sovjet-Unie, diende dat 18de-eeuwse gebouw tot 1949 als cultureel centrum en kinderbioscoop van de joodse diaspora.

Toen ik in januari 2014 met vriend en reisgenoot Arnon Grunberg in Kabul was, bezochten wij de enige overgebleven jood in de synagoge in de Bloemenstraat van Kabul. Ik was ontroerd toen ik zag hoe alert en zorgzaam zijn burens waren.

Blij was ik toen we tijdens onze autoreis in zomer 2015 in het eeuwenoude Buchara, in een toen 435 jaar oude synagoge waren. De stad telt 420 joden en vijf synagogen.

Het doet pijn als ik zie dat de synagoge aan de Gerard Noodtstraat nog steeds leeg is. Dit terwijl ruim zes jaar geleden Nijmegenaar Jem van den Burg met een leuk initiatief kwam dat het statement van de stad had kunnen zijn: Een Nijmeegs huis van minderheden. Een Anne Frankhuis waarin verhalen van verbinding en diversiteit verteld worden.

Toen de Nijmeegse joden die de afschuwelijkheden overleefden terugkeerden naar Nijmegen, ervoeren zij dat gebouw als een blok aan hun been en verkochten het voor een schijntje aan de gemeente. Ik was blij toen burgervader Bruls op 27 januari van dit jaar zijn schaamte uitsprak over de rol van de overheid bij de jodenvervolgung in de Tweede Wereldoorlog. Het zou mooi zijn als we in het jaar van de vrijheidsviering, het gebouw dat 75 jaar geleden met hakenkruisen beklad was, in het huis van diversiteit en verbinding kunnen zien veranderen.

Qader Shafiq (Foto: Jacqueline van den Boom)

Kinderspel

Zoals gebruikelijk in de voorgaande Dukenburgers is er ook nu weer uitgekeken naar een speeltuintje met een verhaal. *Verborgen speeltuintje* was ook een opzet van deze rubriek, maar omdat speeltuintjes aangelegd worden voor kinderen, moeten deze plekken in de woonwijk wel vindbaar en goed bereikbaar zijn.

Deze keer vonden we toestellen en kinderen ter plekke (voor de foto's) en de kopij een beetje via-via. Het anderhalvemetervoorschrift was nog volop van kracht, dus is er 'verhaal gehaald' per e-mail bij een echtpaar dat net weg (verhuisd) was tegenover het speeltuintje.

De oudbewoner schreef:

'Ons voorgaande adres vormde een heel prettige woonomgeving. Een zee van rust en ruimte in Dukenburg! De speeltuin werd gemaakt in een tijd dat er veel jonge gezinnen woonden. Daar was niet iedereen zo gelukkig mee. Men was bang voor overlast, maar dat is altijd reuze

meegevallen. In het begin was één van de onderdelen in de speeltuin een grote schommel waar meerdere kinderen tegelijk in konden. En dat was goed te merken: niet de kleintjes maar de grotere jeugd maakte daar royaal gebruik van. Nadat die schommel weggehaald was, was het een stuk rustiger in de speeltuin. Mijn algemene indruk is dat er in de loop van de jaren in verhouding tot wat je zou verwachten nooit veel kinderen in de speeltuin aan het spelen waren. Soms kwam er wel een complete schoolklas de laatste schooldag voor de vakantie spelletjes doen. Maar in het algemeen hebben wij weinig of geen overlast van het speeltuintje ondervonden.'

De redactie van *de Dukenburger* vraagt zich af of er onder de lezers kinderen zijn die hebben bijgehouden of hún favoriete speeltuintje al voorbij gekomen is. Er moeten er veel meer zijn in ons stadsdeel. Suggesties over speelplekken mét spelende kinderen zijn van harte welkom via info@dedukenburger.nl.

Tekst met dank aan Jaap Mooi: Hette Morriën. Foto: Jacqueline van den Boom

Wie wil meehelpen de Dukenburger te bezorgen?

De redactie van *de Dukenburger* is op zoek naar bewoners die mee willen helpen bij de bezorging huis-aan-huis van dit magazine. De vergoeding is 7,50 euro per honderd bezorgadressen. Deze vergoeding kan privé worden besteed maar ook worden aangewend om verenigings- of clubkassen aan te vullen. Het gaat om negen edities per jaar.

Heb je interesse of weet je iemand die dit graag wil/kan doen, meld je dan aan via info@dedukenburger.nl en geef aan in welke wijken / straten je geïnteresseerd bent en voor hoeveel adressen (ieder aantal is welkom).

Maria van Beek en enkele wijkhelden

DE HELDEN VAN MALVERT

Z-teams waren de eerste afvalteams in Nijmegen. Ze bestonden al aan het eind van de vorige eeuw. In Lindenholt en Dukenburg organiseerde SOLID deze teams. Daarna heeft de gemeente Nijmegen ze stadsbreed uitgerold en de naam aangepast in *Buurtrangers* en *Vrienden van de wijk*. In december 2014 nam Dar de organisatie over. De naam werd veranderd in *Wijkhelden*. Ze zijn niet alleen actief in Nijmegen, maar ook in de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten en Heumen. Er zijn 3000 actieve Wijkhelden in het Dar-gebied (telling 1 juli). In Dukenburg en Lindenholt zijn nu 42 teams actief waarvan er acht in Malvert lopen. Teamgemiddelde is afgerond vier kinderen en twee volwassenen. Daarnaast zijn er 176 vrijwilligers in Dukenburg en Lindenholt, waarvan vijftien actief in Malvert. Meer informatie, zoals weetjes over zwerfafval, vindt u hier: www.wijk-helden.nl/ID/4.

Waarschijnlijk heeft iedereen het gezien: in deze coronatijd is het zwerfafval toegenomen. Vuilniszakken staan vaak dagenlang op straat. Bij glas- en textielbakken staat afval die er niet thuishoort. Er zijn mensen die een bezoek aan een milieustraat van de Dar te lang vinden duren en hun zoi liever op straat dumpen. Enzovoort. Dit najaar besteedt de *Dukenburger* aandacht aan *positieve* voorbeelden over omgaan met afval. In de hoop de lezers te inspireren. Als eerste de wijkhelden in Malvert.

Elke maandagmiddag verzamelen de wijkhelden van Malvert het zwerfvuil, zodat de wijk schoon blijft. Het is een bijzonder project. Het wordt gedaan door kinderen, volwassenen begeleiden.

We ontmoeten Maria van Beek. Zij is de coördinator van het Malvertse heldenproject. Het gesprek vindt plaats in de ontmoetingsruimte van waaruit deze schoonmaakactie wordt gecoördineerd. Rond twee uur trippelen de hel-

den binnen. Het zijn leuke vrolijke kinderen tussen de 4 en 13 jaar. Ze krijgen een geel hesje om aan te trekken, een vuilpikker en een emmertje waar het zwerfvuil in kan worden gedeponeerd. In groepjes van zeven gaan ze onder leiding van Maria van Beek, Victor Bouman en Petra van der Wijst aan de slag. Het is een vrolijk gezicht de kinderen door de wijk en de Kanaalzone te zien hollen en springen. Ze hebben er veel plezier in. Vol trots laten enkelen hun emmertje met opgepikt zwerfvuil zien: plastic flessen, bierblikjes, verpakkingsmateriaal, papier et cetera. Als de kinderen na een uurtje zwerfvuil ruimen weer in de ontmoetingsruimte terugkomen, hebben ze enkele zakken met rommel opgepikt. De buurt is merkbaar netter geworden. Na hun werkje gaan de jongens buiten wat ravotten. De meisjes blijven binnen om te kleuren en te tekenen. Ieder kind krijgt bovendien een lekker ijsje. Ze krijgen 2,50 euro per week voor het afvalprikken.

Na afloop hebben we een leuk gesprek met Maria en Victor.

Hoe kunnen jullie dit project zo soepel laten lopen?

Maria antwoordt dat ze een jaar of vier geleden in deze buurt is komen wonen. Ze is toen op aanraden van enkele vriendinnen begonnen met het oppikken van de rotzooi. 'Bij dit oppikken kwamen kinderen kijken', vertelt Maria. 'Ze vroegen me toen of ze mochten helpen. Dat begin is nu uitgegroeid tot een mooi project waaraan ongeveer twintig kinderen exclusief begeleiders meedoen.'

Het is een geweldig project. Het is goed dat kinderen in beweging komen, beter dan achter het beeldscherm te zitten en gezonder. Dat vindt de gemeente ook. De Dar is blij dat de wijk door deze lieve kinderen zo mooi wordt onderhouden. Maria: 'Wanneer wij de wijk hebben schoongemaakt hoeft de Dar hier niet meer te komen. We krijgen van de gemeente gelukkig wat subsidie voor het gebruik van de ontmoetingsruimte, de ijsjes, het spelmateriaal en dergelijke. Daar zijn we heel blij mee.'

Heb je nog iets dat je graag in de Dukenburger zou zien staan?

'Jazeker. We hebben nu zoveel kinderen, dat we een tekort aan begeleiders hebben. We zijn op zoek naar meer vrijwilligers die ons af en toe willen helpen.' Mensen kunnen Maria bereiken via telefoonnummer 06 41 18 17 85 of via e-mail: mayflower1954@live.nl. Victor telefonisch op 06 11 92 92 03. 'Ik hoop dat de telefoons met aanmeldingen bij ons roodgloeiend komen te staan.'

Tekst: Janwillem Koten

Foto: Jacqueline van den Boom

POSITIEF GEVOLG PANDEMIE

De gezondheidsdip afgelopen maanden heeft werkelijk iedereen uit het veld geslagen. De pandemie heeft er ontzettend ingehakt op velerlei manieren. Welke cijfers en crisisgevolgen er waren of welke verwachtingen er zijn omtrent een nieuwe uitbraak van welk griepvirus dan ook, dat is iets voor andere media.

Want ondanks de grimmige situatie en de ingrijpende vergrendeling van de wereld om COVID-19 het hoofd te bieden, ontstonden totaal onverwacht nieuwe en goede veranderingen. Kijk maar naar alle creativiteit om van school, werk en vrije tijd nog iets 'normaals' te maken. Nee, geen 'nieuw normaal', gewoon hoe alledaagse activiteiten in de veranderende toekomst aangepakt kunnen worden.

Geen festivals en evenementen

De virusperiode bracht de ernstige tegenstellingen in de samenleving intussen wel naar boven. Zoals de Dam-demo, naar Amerikaans voorbeeld, zelf navolging vond in protestacties tegen meer dan één misstand, waren er ook duidelijk voorstanders van bijvoorbeeld vakantievierden in verre buitenlanden, naast legio landgenoten die besloten in de buurt te ontspannen. Voor deze mensen bedachten evenementenorganisaties, die brodeloos dreigden te worden door afgelaste festivals, hoe men aan kamperen in anderhalvemeter-zones vorm kon geven. Rekening houdend met de heersende RIVM-maatregelen. Massa-ontmoetingsplaatsen voor bijvoorbeeld *de Vierdaagse*, *Zwarte Cross*, *Appelpop* met mogelijkheden tot over-

Pop-up-camping de Groene Heuvels

nachten in tenten, yurts of (sta-)caravans, werden omgetoverd tot pop-up-kampeerterrinen met klinkende namen. De franje aan evenementen: hapjes en drankjes en enig amusement, werd ook meegenomen om zo'n pop-up camping zo uitgebreid mogelijk te faciliteren. Er werd vooral gedacht aan gezinnen met kinderen.

In de buurt

Als we dicht bij huis blijven dan staat er nog tot 4 september zo'n pop-up-kampement op het scoutingterrein *Sint Walrick*, met de tijdelijke naam *de Wereld*. De familiecamping is ruim opgezet met 50 tipi's en yurts, elk met privé-sanitair. Restaurant Sint Walrick levert meeneemmaaltijden, terwijl de kampeerwinkel de Hut lekkers biedt van de plaatselijke bakker en slager. In Ewijk is de anderhalvemeter-formule anders uitgevoerd. Een reizende camping, zo noemen de initiatiefnemers van *De Camphanen* hun collectie van vijftientig nostalgische bussen, aangevuld met sanitair. De voertuigen zijn neergezet aan recreatieplas *de Groene Heuvels* op het terrein van het *Down The Rabbit Hole*-festival. Nog tot

26 september staan hier oude campers, stadsbussen, een eerdere brandweerauto en retro-caravans. Ontmoetingen zijn mogelijk bij het kampvuur, op gezellige zitjes tussen de bussen en voor overdag en 's avonds een programma met activiteiten; ziehier de vormgeving van *De Camphanen*.

En dan

Mocht het gebeuren dat de pop-up-campings in Overasselt en Ewijk een doorslaand succes blijken te zijn, dan is deze vorm van kamperen-in-eigen-land zonder toeters en bellen - en dus massaal - wellicht voor herhaling vatbaar. Deze zomer was er al keuze uit meerdere tegen het virus beveiligde kampeerplekken. Van de tien toppers mogen nog genoemd worden *Glamp Outdoor Camp Veluwe* bij Hoenderlo, tot 31 oktober geopend. In veel luxe kamperen met bijvoorbeeld gratis wifi. In Eibergen middenin de Achterhoekse natuur kwam *Forrest-Camp* oppoppen, waar mensen zonder kinderen kunnen luieren in de hangmat of actief meedoen aan yoga of andere sportieve uitdagingen. Tot 1 november geopend. *Tijdloos* bij Emmen hanteert de leuze *festival-gaat-over-in-camping-en-chillen*. Hier werden zo uitgebreid mogelijk vakantie-activiteiten aangeboden. In Drouwenerven bij Borger in Drente is *Camping Wilde 4* te vinden. Hier géén luxe maar juist alles heel basaal, maar wel met goede extra's voor mensen die cultuur en natuur waarderen. Naast nog eens drie kampeerterrinen met pandemie-aanpassingen in België kent ons eigen land *Laguna Beach* in het surfdorp van *de Jongens van Schoorl*. Hier speelt water de hoofdrol, want je kunt er zwemmen, kiten, suppen, pootje baden, noem maar op. Het 'gevaar' bestaat best wel dat pop-up-kamperen een hoge vlucht gaat nemen in de nieuwe zomers na de depressieve maanden van 2020. Zonder vliegreis in volgepakte kisten met neus- en mondbedekking.

Pop-up-camping de Groene Heuvels

Tekst: Hette Morriën. Foto's: Peter Saras

‘Misstanden gezicht geven’

Yurre Wieken, fractievolger (en toekomstig) raadslid SP uit Dukenburg

Journalisten zijn soms lastig. Bijvoorbeeld, ze beginnen een interview met: ‘Zeg in één minuut: wie is Yurre Wieken?’ Het antwoord komt meteen: ‘Iemand die misstanden een gezicht wil geven. Niet alleen in woord maar ook in daad’. Aldus Yurre aan het begin van een typisch corona-interview, gehouden op een schaduwrijk bankje in park Staddijk.

De aanleiding voor dit gesprek: Dukenburg heeft nu geen bewoner in de gemeenteraad, maar wel een aantal fractievolgers, onder wie Yurre. Hij zal, als Petra Molenaar in september als wethouder wordt benoemd, weer terugkeren in de gemeenteraad. Dan wordt hij het enige raadslid vanuit Dukenburg.

Politiek

Yurre blijkt veel ervaring te hebben opgedaan in de politiek. Bij de SP-fractie in de gemeenteraad, maar ook in Den Haag bij de Eerste Kamer. Bij de Nijmeegse raad is hij fractievolger. Yurre: ‘Om een lang verhaal kort te maken: een fractievolger kan alles doen wat een gemeenteraadslid doet. Alleen niet meedoen aan officiële besluitrondes van raadsvergaderingen. Politiek gaat bijna over alles. Over hoe besluiten worden genomen. Ik wil, vanuit een sterk rechtvaardigheidsgevoel, daaraan meedoen. Ik werd me daarvan bewust toen ik als student in Hees woonde en meemaakte hoe slecht de huisbaas met huurders omsprong. Ik werd daar verschrikkelijk boos over. Die huisbaas is toen gekozen als huisjesmelker van het jaar: een actie, georganiseerd door de SP-jongeren (ROOD). De SP is voor mij de

Yurre Wieken (1990) begon in 2009 aan een studie Politicologie op de Radboud Universiteit Nijmegen, om in 2015 af te studeren als parlementair historicus. Hij woont sinds 2010 in Nijmegen en sinds drie jaar in Dukenburg (Aldenhof).

In 2011 werd Yurre lid van de SP, waarna hij actief werd bij ROOD (SP-jongerenafdeling). Sinds medio 2014 is hij lid van het afdelingsbestuur. Van 2014 tot 2016 was hij medewerker van de fractie, om in 2016 zelf namens de SP lid te worden van de gemeenteraad, wat hij tot 2018 bleef. Hij is nu fractievolger. Maar zal naar verwachting in september 2020 weer terugkeren in de gemeenteraad. Verder is hij fractiemedewerker voor de SP in de Eerste Kamer in Den Haag. (Bron: website SP-Nijmegen).

beste partij, omdat deze partij het niet alleen bij woorden laat in parlement of raad, maar ook naar buiten gaat.’

Dukenburg

‘Omdat ik in Aldenhof woon, geniet ik van nabij van de mooie kanten van Dukenburg. Vanuit mijn huis heb ik uitzicht op groen. Dat en de rust vind ik sterke kanten van Dukenburg. Maar ik ervaar ook van nabij knelpunten. Bijvoorbeeld het openbaar vervoer: ik vind het kwalijk dat Aldenhof al een tijd de enige wijk in Nijmegen is zonder rechtstreeks openbaar vervoer naar het centrum. Vroeger deed lijn 4 dat. Nu gaat-ie alleen naar station Dukenburg

en Lindenholt. Verder dreigen weer voorzieningen te verdwijnen. Denk maar aan beperkte opening van de stadswinkel, culturele voorzieningen en mogelijke verdwijning van het zwembad na 2026. We willen die voorzieningen voor Dukenburg behouden’, aldus Yurre.

Wat doe je praktisch voor Dukenburg?

Yurre: ‘Samen met anderen hebben we actie gevoerd voor behoud van openbaar vervoer voor Aldenhof. Helaas: dat is (nog) niet gelukt: je moet bij de provincie aankloppen om echt invloed te kunnen uitoefenen. We hebben ons sterk gemaakt voor de komst van wijkvegeers om Dukenburg schoon te houden. We gaan weer langs de 132 gerenoveerde woningen in Meijhorst. Na realisatie van het nul-op-de-meter-traject zijn er klachten gekomen over hoogte van energierekeningen en droge lucht. Vanwege corona zullen dat zogenaamde voortuingsprekken worden. En ik houd mij op de hoogte wat hier leeft door gesprekken op straat, bewonersbijeenkomsten, enzovoorts. En door het lezen van *de Dukenburger*.’

Groen houden of bouwen? Dukenburg moet woningnood in Nijmegen gaan helpen oplossen. Wat denk je?

Yurre: ‘Het een hoeft het ander niet uit te sluiten. Door bijvoorbeeld hoogbouw slim met groen te combineren kan je zowel groen behouden als meer mensen een woning geven. Er moet hier wel veel meer en veel beter over worden nagedacht’.

Tekst: Toon Kersemakers

Foto: Peter Saras

Kinderen snappen de clou

Aan *viruswaanzin* lijd ik niet, maar die coronabubbel blijft saai. Minder uitgaan, vakantieplannen wijzigen, beperkt contact met (klein)kinderen of vrienden, geen geknuffel enzovoorts.

Maar dat is soms even minder belangrijk. Onlangs werd ik geraakt door drie verhalen die op het eerste gezicht weinig met elkaar te maken hadden. Allereerst had ik veel plezier over een opmerking van de beroemde goochelaar en illusionist Hans Klok in *de Volkskrant*: 'Het is heel moeilijk kinderen voor de gek te houden. Als een kind een truc denkt door te hebben dan zitten ze vaak echt dichtbij de clou. Het gemakkelijkste vind ik een zaal vol wetenschappers: die denken zó ingewikkeld, die komen nooit achter een truc.'

De dag daarop las ik in Wijchen een mooie tekst van een leerlinge van het Maas-Waal-college (zij had met andere kinderen samengewerkt aan een tentoonstelling over 75 jaar vrijheid): 'Terwijl ik aan dit vrijheidsproject meewerkte, kreeg ik door dat dingen, die voor mij heel normaal zijn, vrijheid voor anderen kunnen betekenen.'

En weer vlak daarna vertelde een vriendin - opeens geëmotioneerd - hoe belangrijk *Black Lives Matter* voor haar is: 'Ik kwam met mijn familie als zesjarig meisje vanuit Suriname in Nederland. We werden in Dukenburg geplaatst. Daarvoor stond ik nooit stil bij kleurverschillen. In Suriname speelt alles door elkaar: ik wist niet beter. Maar hier moest ik me aanpassen, want ik was een *zwartje*. Niet van hier. Tja, ik vond die woorden heel raar. Ik was niet wit. Aanpassen zou me nooit lukken. Dacht ik. Maar ik was heel bang dat hardop te zeggen. Nu pas doe ik het.'

Die verhalen blijven me bezighouden. Ze laten alle drie zien dat kinderen - ook al zijn ze soms bang om dat te zeggen - door hun onbevangenheid iets haarfijn kunnen aanvoelen. De clou raken, zoals Hans Klok zegt. Ze voelen goed aan dat mensen pijn kunnen hebben over iets waar anderen niet bij stilstaan. Zoals onvrijheid of racisme. Meer clou is niet nodig. Droom ik dan even.

Toon Kerssemakers (Foto: Huub Luijten)

Hans en Jacqueline Veltmeijer

'Bij al ons werk staat steeds het mensbelang voorop'

Hans en Jacqueline Veltmeijer zijn Dukenburgers in hart en nieren, hebben hun sporen al ruimschoots verdiend in ons stadsdeel en doen daar nog veel voor. Ze maken nu ook nog een sprongetje naar de lokale politiek. Daarom ging de redactie van *de Dukenburger* bij hen op bezoek voor een gesprek.

Fractievoelers

In het werk van fractievoelers zien Hans en Jacqueline een nieuwe uitdaging. Zij vinden dat de gemeente Nijmegen ernstig in gebreke blijft bij de informatievoorziening naar haar burgers. Hans begon een zogenaamde snuffelstage bij de lokale partij VoorNijmegen.NU, werd enthousiast en wist ook Jacqueline bereid om dit werk te gaan doen. Zij vinden het belangrijk dat een lokale partij niet gestuurd of beïnvloed wordt door de landelijke politiek. Het is ook vrijwilligerswerk als ondersteuning van de raadsleden. Fractievoelers worden niet beëdigd, wel benoemd na het indienen van geloofsbrieven. Zij hebben in de besluitronde van de gemeenteraadsvergaderingen geen spreektijd, maar wel in de zogenaamde kamerrondes. Hans en Jacqueline gaan zich inzetten voor iedereen in Nijmegen. Voorop staat daarbij wat er leeft onder de mensen. Hoe ziet de bewonersparticipatie eruit in het kader van een goede en gezonde leefomgeving? Wat blijkt dan haalbaar, reëel? Een groot onderwerp wordt het ambitiedocument Kanaalzone-Zuid gevolgd door de ontwikkelvisie voor Winkelsteeg. Genoeg aandacht voor de groene ruimte? Beiden gaan in september de cursussen staatsinrichting, debatteren en spreken in het openbaar volgen.

Hans en Jacqueline in de Hof van Nijmegen

Werk in en voor Dukenburg

Zoals al eerder vermeld verdienden Hans en Jacqueline al ruimschoots hun sporen voor al hun (vrijwilligers)werk in en voor Dukenburg. En dat werk is er nu nog. Zo zijn beiden actief als bestuursleden in de stichting De Zevensprong, een samenwerkingsverband tussen de acht wijken in ons stadsdeel: Zwannenveld, Tolhuis, Meijhorst, Aldenhof, Wezenhof, Malvert, Lankforst en Staddijk. Hans en Jacqueline waren lange tijd verbonden aan *Dit is ... Dukenburg*. Hans is nu ook druk als penningmeester van de stichting VAD (Vakantieactiviteiten Dukenburg), organisator van bouwdoorp Duuk. Het mooie is dat alle kinderen mee konden doen, want voor de gezinnen met weinig inkomen werd deelname betaald door de Stichting Leergeld Nijmegen. Vanwege de coronacrisis kon bouwdoorp Duuk dit jaar niet plaatsvinden. Daarom werden twee activiteiten opgezet door Bindkracht10, één voor de leerlingen van groep 1 tot en met 4 en één voor die van de groepen 5 tot en met 8 van de basisschool. De stichting VAD verleende ondersteuning. Het is nog onduidelijk of het bouwdoorp volgend jaar kan plaatsvinden. Dit is sterk afhankelijk van de ontwikkelingen rondom het coronavirus. Jacqueline is al jaren heel actief als IVN-lid (IVN staat voor: Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid), ook in de werkgroep Groen en Ruimte. Van daaruit adviseert zij tevens de verschillende bewonersplatforms in het kader van aantasting van het groen en dus van de leefomgeving. Bij *Dit is ... Dukenburg* vond ze een hoogtepunt de komst van schaapherder Wouter Bos met zijn schapen. Burgemeester Hubert Bruls kreeg toen een lammetje, een zwarte aangeboden. Hans en Jacqueline zijn ook nauw betrokken bij de *Canon van Dukenburg*, de website met de geschiedenis en anekdotes van Dukenburg. Daarbij zijn HAN-studenten met een stageplek betrokken. Niet voor niets kreeg Jacqueline begin 2014 de *Roos van Dukenburg* uit handen van Turgay Tankir, destijds wethouder van Werk & Inkomen.

Hof van Nijmegen in Tolhuis

Jacqueline: 'Het geeft natuurlijk veel voldoening wanneer bewonersorganisaties grotere

zaken winnen van overheden en andere instanties. In 2004/'05 was er een wijkbezoek van de toenmalige wethouder Paul Depla met onder meer Ruimte & Bouwen in zijn portefeuille. Daarbij was ook Bea Peeters aanwezig, coördinator van de werkgroep Groen en Ruimte van het IVN. De wethouder vond het HAN-terrein aan de Van Schuylenburgweg vlakbij het Steve Bikoplein uitermate geschikt voor een groot bouwproject met veel hoogbouw. Daarbij zou ook het zogenaamde Douglasbosje tussen Meijhorst en Tolhuis grotendeels moeten verdwijnen. Dit project ondervond veel weerstand. Na de vele protesten werd het teruggebracht tot een woonwijk met 156 huur- en koopwoningen.' Op het ogenblik wordt volop gewerkt aan het bouwrijp maken van het terrein.

Politiek en bewonersparticipatie

Hans en Jacqueline zien in deze dubbelrol geen belemmering. Bij beide werkzaamheden

hebben ze in feite één doel: het bewonersbelang staat absoluut voorop. Belangrijk daarbij is de integriteit. Hoe dat in de praktijk vorm moet krijgen is nog de vraag. Opmerkelijk is voorts dat Hans en Jacqueline veel meewerken in hetzelfde (soort) vrijwilligerswerk. Beiden geven aan dat ze inderdaad veel gelijke belangstelling en betrokkenheid hebben. Maar ieder heeft toch haar of zijn eigen ideeën en standpunten en die komen lang niet altijd met elkaar overeen. Van belang vinden ze dat je je opnieuw moet beraden wanneer je werk niet meer leuk vindt. Aan de andere kant kan er ook de angst zijn om te vroeg ergens mee te stoppen.

Gezin en werk

In hun (samengesteld) gezin hebben Hans en Jacqueline vier kinderen die destijds in ongeveer dezelfde periode aan het puberen waren. Dat betekende nogal wat drukte en druk op van alles. Hans en Jacqueline: 'We hadden enkele

jaren een soort stationsrelatie. Hans kwam 's middags van zijn werk in Tilburg, terwijl Jacqueline dan naar Tilburg vertrok voor haar studie aan de Kunstacademie.' Hans werkte zo'n 45 jaar bij dezelfde werkgever, een verzekeringsmaatschappij. Jacqueline studeerde af in de richting tweedimensionale vormgeving en fotografie.

Grootste wens

Tot slot wilden Hans en Jacqueline nog wel hun grootste wens kwijt. Hans was meteen heel stellig: 'Weer gewoon kunnen lopen, maar dat is helaas een illusie.' En Jacqueline vult aan: 'Hier in dit huis blijven wonen lijkt me geweldig, mogelijk met aanpassingen vanwege Hans' mobiliteit. En laat zoveel mogelijk de ecologische groenstroken in ons mooie stadsdeel intact!'

Tekst: Peter van Kraaij en Toon Kerssemakers
Foto's: Jacqueline van den Boom

De Vierdaagse die er niet was

Terwijl op de vierde vrijdagmiddag afgelopen juli de regen tropisch door Nijmegen kletterde, legden handenvol alternatieve Vierdaagselopers hun laatste kilometers af over de kersvers herstelde Via Gladiolastoepen. Alles was bij de *Walk of the World* in onze keizerstad totaal anders dan anders. De dagmarsen en de zomerfeesten waren immers afgelast.

En tóch liepen er mensen nostalgisch over het parcours in een week die optimaal had kunnen zijn voor deze massa-evenementen. Die enkele bui in de bedauwde ochtendmist en tijdens de intocht drukten de pret niet.

Meeloper

Omdat deze stukjesschrijver gewend is ieder jaar een uurtje of anderhalf 'illegaal' een Vierdaagse-afstand mee te lopen, werd het dit jaar de Zevenheuvelenweg. En hoe erg om dit te gaan bekennen: het was hartstikke leuk. De zon scheen heerlijk, de terraszitjes in Groesbeek waren gezellig bezet met anderhalve meter afstand van elkaar. Omdat (landelijk) ieder zijn eigen Vierdaagse-routes en lengtes kon kiezen, kwamen de 'echte' Vierdaagse-wandelaars in de etappeplaats en daarbuiten elkaar tegen en tegemoet. Dat had wel wat. Omroep Gelderland deelde gladiolen uit en Harm Edens deed zijn eigen werk, zodat aan die OG-tradities niet getornd hoefde te worden. Harm sprak met de evenementenman van pop-up camping *de Hemel* bij Sint Walrick en met Maria Hopman over onder andere de doorgewinterde Vierdaagse-deelnemers in coronatijd. Wie de mogelijkheid heeft dit Vierdaagse-journaal van 23 juli terug te kijken, moet dat echt even doen. De lopers zelf keken onderwég hun ogen uit. Want een groepje van tien mensen dat voor de wandelaars klapte en zong in plaats van rijen klapstoelzitters voor camper, tent of caravan aan de Zevenheuvelenweg, dat gezelschapje viel nu op. De tien werden gezien en gehoord. En de loper kon hen rechtstreeks bedanken voor hun ondersteuning. Een absolute verrassing: er stond een Viking in de berm met op zijn auto twee kattenbeesten om 'effe te kroelen'. De bruinbeige speelgoedkat vond dit sowieso prima. De spierwitte levensechte Nigel (17) liet zich evengoed gewillig aaien. Uit een praatje met Viking/baas Sjaak bleek dat hij met kroelkat Nigel al jaargangenlang de route van de wandeldagen opleukt. Nigel haalde krant, radio en tv en heeft een eigen Facebookpagina. Deze ontmoeting schetst uitstekend de sfeer van de Vierdaagse 2020 die er niet was: knus in plaats

Intocht in 2015

van massaal. En tóch overheerste het gevoel van verbroedering (m/v/x).

De Alledaagse

Wie rond Nijmegen de originele afstanden liep of de alternatieve maakte niet uit. Er was ineens ruimte. Ruimte om vooruit of achterom te kijken en ook nog eens iets te kunnen zien van de fantastische omgeving. Dit is zeker geen pleidooi voor het afschaffen van het zo

Jammer dat wielrenners geen rekening hielden met de Zevenheuvelenweg: lopers konden niet over de rijweg wandelen

geliefde Vierdaagse-evenement. Maar wel een hint om veel vaker in Nijmeegse dreven te gaan wandelen. Voor je eigen welbevinden of als looptraining. In papieren vorm verscheen jaren geleden *De Alledaagse van Nijmegen*,

het hele jaar te raadplegen. Intussen ontwikkelden het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem Nijmegen samen met Stichting DE 4DAAGSE een gratis route-app. Deze is ook *de Alledaagse* genoemd. De app vermeldt de routes van de Vierdaagse met de bijbehorende doorkomstgemeenten op de vier verschillende dagen. Men kan vanaf een zelfgekozen locatie op pad. Voor onderweg zijn er tips over beziens- en wetenswaardigheden alsmede info over horecagelegenheden. Nieuw is het zelf te bepalen tempo, zelfs als de wandelaar er méér dan vier dagen instopt. Zo is er alle tijd om te genieten van wat het Rijk van Nijmegen aan moois te bieden heeft. Men bepaalt zelf de starttijd, net als de afstand (30, 40, 50 kilometer). In de route-app staan alle Vierdaagse-routes en er zijn filmpjes te zien van de traditionele Vierdaagse-etappes.

Tekst: Hette Morriën. Foto: Gerie Sandmann

Wilma Ebben loopt haar eigen Vierdaagse

Wilma Ebben (56) vertrok op dinsdag, de eerste wandeldag, al om 4 uur in de ochtend om vier dagen lang alternatief de Vierdaagse te wandelen. Ze werd uitgezwaaid door burens, familie en kennissen.

Ze koos voor de 20 kilometerafstand. Een aardige tippel door Nijmegen en omliggende gemeenten. Begunstigd door prima wandelweer volbrachten 19.000 Vierdaagsesolisten en -groepjes deze tocht, elk met een zelf gekozen startpunt en finish. Dit keer geen echte Vierdaagse, maar een digitale door de lopers zelf geplande en te lopen routes. Fris en vrolijk genoten ze van dit alternatieve wandelfestijn van de KNBLO.

Wilma had ook enkele rustplekken, die ze bezocht bij kennissen tijdens de echte Vierdaagse, in haar tocht opgenomen. Ze zou dit jaar voor de 44ste keer de Vierdaagse volbrengen. Edoch, het coronavirus stak daar een stokje

voor. In recordtijd werd de alternatieve georganiseerd. Helaas zonder het massale publiek, de muziek en alles wat deze tocht der tochten te bieden heeft aan toeschouwers en deelnemers, onder hen veel grote groepen uit binnen- en buitenland. Ook de Vierdaagsefeesten gingen niet door. Het verdriet was er. De langdurige hittegolf die er later op volgde had ongetwijfeld flink roet in de Vierdaagse gegooid. Kortom, 2020 gaat de geschiedenis in als het jaar van de afgelastingen.

Op verzoek van de media werkte Wilma mee om de alternatieve tocht te promoten. Dat lukte wonderwel. Zo zorgden diverse media voor aardig wat publiciteit. De Gelderlander, het Algemeen Dagblad, de NOS, RTL, Facebook, Omroep Gelderland, Editie NL en Nijmegen in de buurt werkten mee. Er was veel belangstelling voor het alternatief, maar noodgedwongen bij lange na niet zoveel als voor de echte. Toch

een bijzondere verdienste van Wilma voor haar mediaprestatie.

Wilma en de Vierdaagse, ze horen bij elkaar. Jong begonnen, 10 jaar oud, liep ze bij wandelclub DVS al marsen, mede gestimuleerd door haar moeder. Er werd een keer gesmokkeld met de leeftijd, zo vroeg was ze al wandelustig. Tel daarbij op haar liefde voor Nijmegen en haar hart voor de Vierdaagse. Ze weet daarover zoveel te vertellen. NEC - ze is daar steward - is haar even lief. Een andere hobby is het maken van kleding. Uiteraard hebben ook Vierdaagsesouvenirs haar interesse. En aan een enkele wandeltocht in het buitenland deed ze ook mee.

Tekst en foto linksboven: Theo Vermeer

Overige foto's: collectie Wilma Ebben

Crisis ook in Dukenburg

Het is een bizarre en ongewone tijd. Veel ouderen vinden dat de huidige coronacrisis aan de oorlogstijd doet denken, een herinnering die bij veel mensen een kras op de ziel heeft nagelaten. Ook toen heerste er angst. Het behoud van lijf en leden was onzeker door de krijgshandelingen en bombardementen. Dan de schaarste van het voedsel en de honger. En de beperkingen van de bewegingsvrijheid (de avondklok et cetera). Ook nu heerst er angst bij de ouderen voor deze dodelijke ziekte. Er is onzekerheid over het bestaan. Werkloosheid dreigt voor veel mensen, vooral voor jongeren. Veel bedrijven hebben een vacaturestop, bij andere zijn werknemers ontslagen. Jongeren missen bovendien hun bewegingsvrijheid, waardoor sociale contacten evenals het vinden van een partner worden bemoeilijkt. De mogelijkheid op anderhalve meter een intiem gesprek te voeren, laat staan te kussen of te liefkozen is onmogelijk. Het is onvermijdelijk dat sommigen recalcitrant, weerspannig en tegendraads worden, doordat zij hun draai niet meer kunnen vinden. Wie hier de oplossing voor weet mag het zeggen. Voorlopig is er weinig te doen tegen de ziekte. Het is nog maar een vraag of de vaccinatie effectief is en de ziekte niet een sluimerend bestaan krijgt. Zo was het ook bij de Spaanse griep na de Eerste Wereldoorlog.

De belemmeringen in het sociale verkeer maken de samenleving afstandelijk. Een praatje met elkaar maken in de supermarkten wordt afgeraden. Veel contacten lopen nu uitsluitend via de telefoon of internet. Telefonische gesprekken zijn regel. Overal moet men van tevoren afspraken maken. Zelfs een plaatsje in de kerk op zondag moet je reserveren. Het verenigingsleven heeft er onder te lijden, omdat bijeenkomsten wor-

den gecancelled. Zelfs de heilige voetbalsport heeft een flinke knauw gekregen. Voetbal is voor het publiek toch primair een collectieve belevenissport, waarbij men uit het dak kan gaan. Wedstrijden zonder publiek op de tv bekijken geeft veel verlies aan charme en opwinding.

Nijmegen en indirect ook Dukenburg worden door de sluiting van de universiteit en de hogeschool flink getroffen. De collegezalen staan al maanden leeg. Veel studenten zitten achter de computer thuis haast anoniem hun tentamens voor te bereiden. De Nijmeegse horeca krijgt daardoor ook een knauw. Er zijn heel wat mensen die vrezen dat deze vorm van hoger onderwijs het nieuwe normaal wordt, vooral omdat dit veel kosten bespaart. Het vroegere vrolijke studentenleven, kenmerkend voor een universiteitsstad, komt wellicht niet meer terug.

Ook het thuiswerken wordt het nieuwe normaal. Veel huizen en gezinnen zijn daarop niet berekend. Je zou wensen dat in Dukenburg plaatsen waren waar je met je werk even terug kon trekken, liefst met airconditioning. Het wijkcentrum in Meijhorst zou hier iets kunnen betekenen. Maar door de crisis getroffen zullen veel stedelijke voorzieningen moeten worden gecommmercialiseerd. Ook ons wijkcentrum treft dit lot.

Dit brengt me ook op het punt van de renovaties in onze wijk, de maatregelen voor energiebesparing en de geplande nieuwbouw in de Kanaalzone. Ooit bestonden in Dukenburg grootse nieuwbouwplannen in het kader van *Hart voor Dukenburg*. Door de economische crisis is daar destijds niets van terechtgekomen. De huidige crisis is nog erger. Wat komt er nu van de plannen terecht?

Geen wonder dat veel mensen in Dukenburg zich zorgen maken, ook door de langdurige sociale isolatie en eenzaamheid. De les is dat we, zoals de burgemeester het stelde, meer in de buurt naar elkaar omkijken. Sociale contacten moeten op kleinschaliger niveau worden georganiseerd. De buurtcentra *de Grondel* en *de Turf* hebben hier een functie. Voorbeeldig is het kleinschalige karakter van het *Huis van Weezenhof* waar mensen elkaar informeel kunnen ontmoeten. Via interviews vanuit dit huis tracht men de wijk via internet bij elkaar te houden. Dit initiatief verdient navolging. Zo blijft Weezenhof toch leefbaar en gezellig.

Janwillem Koten

(Foto: Jacqueline van den Boom)

Semere Haile

Gedurende het jaar 2017 heeft de *Werkgroep Vluchtelingen en de Ontmoetingskerk* een reeks interviews afgenomen met in ons stadsdeel wonende vluchtelingen, nieuwkomers. De reeks droeg als titel *Buren van elkaar*. Hoewel de werkgroep niet meer echt actief is, hebben we met de meeste van deze gezinnen nog steeds contact. We gaan nu in een wat kortere reeks interviews tot eind 2020 een beeld schetsen hoe het een aantal van deze gezinnen is vergaan en hoe hun situatie op dit moment is.

Werkgroep Vluchtelingen en de Ontmoetingskerk

De ontvangst in hun keurige woning is even hartelijk als eind 2017. We worden direct voorzien van thee en lekkernijen. We halen gezamenlijk herinneringen op aan ons bezoek van destijds. Bij die gelegenheid hadden we nog geproefd van het zelf gebrouwen 'bier', Suwa. Met de bekende Eritrese vriendelijkheid wordt meteen gevraagd of we dat weer willen? Beleefd slaan we af: tien uur in de ochtend is toch wat al te vroeg.

Hoe is het met het gezin vergaan de afgelopen jaren? Allereerst wordt er enthousiast verteld over de scholen van de vier dochters. Niets dan lof, ook in coronatijd. Hermela, de oudste van 14, gaat naar de tweede klas in het Mondial College. Haar jongere zus Milad van 13 volgt haar daar het komende schooljaar. Milena van 9 gaat naar de St. Maartenschool. De jongste van 3, in Nijmegen geboren, gaat naar de peutergroep De Dukendonck. Wanneer we haar vragen of school leuk is, antwoordt ze eigenwijs: 'Nee.' Maar haar ouders hebben er een ander idee over. De beide oudste dochters hebben gevoetbald bij Oranje Blauw, maar dat ligt nu vanwege corona al een tijdje stil.

Afgerond

Moeder heeft ondertussen de inburgeringscursus afgerond. Voor vader, die wat later in Nederland is gekomen, is dat allemaal wat lastiger. Het goed beheersen van de taal is voornamelijk het struikelblok. Nederlands hoort wat hem betreft tot het rijtje van moeilijke talen. En hij kan het weten: naast Tigrinya (Eritrea) spreekt hij ook een mondje Arabisch en Hebreeuws van de tijd dat hij in Israël heeft gewerkt.

De (tussen)stand opnemen na drie jaar blijkt

Van links naar rechts: Semere Haile Gebresus, Milena, Dahlak Tesfay, Misgana, Hermela en Milad

nog een korte periode. Tijd is gaan zitten in begeleiden van de kinderen: thuis en naar school. In cursussen voor taal en inburgering. Het huis en vooral de tuintjes voor en achter zijn aangepakt. Dochter Milena heeft veel medische begeleiding nodig, is een keer ernstig gevallen en heeft zelfs een periode in het ziekenhuis gelegen. Ze is kind aan huis bij het Radboud. Ze voelt er zich zo op haar gemak dat ze het laatst met een breed gebaar en glimlach 'mijn huis' noemde. Kortom, een periode met aanpassingen en stress, waardoor er van de destijds genoemde toekomstbeelden zowel voor Semere als Dahlak nog niet veel is terecht gekomen.

Taal en werk

Semere wil nu alles op alles zetten om de inburgeringscursus af te ronden. Verstandig geeft hij aan nu op zoek te zijn naar vrijwilligerswerk om zodoende de taal wat beter onder de knie te krijgen. Daarna wil hij werk zoeken, waarbij hij gezien zijn ervaringen een aantal opties noemt. Ondertussen blijft hij bezig met muziek. Hij bespeelt een eigen gemaakt snaarinstrument en zingt daarbij. Hij heeft reeds een

aantal keren opgetreden. Bovendien is hij druk met het verzorgen van zijn groentetuin, waarin de tomaten al mooi kleuren.

Dahlak wil, als de kinderen iets groter zijn en de situatie in het gezin wat stabiel is, graag aan de slag in de zorg. Ze heeft zich al georiënteerd hoe ze dat in Nederland zou moeten aanpakken. Ondertussen maakt ze zich verdienstelijk met vrijwilligerswerk. Ze maakt deel uit van een werkgroep die zich met ondersteuning van Bindkracht10 inzet om de situatie van de voornamelijk jongere Eritrese vluchtelingen in Nijmegen te verbeteren, onder andere door middel van het organiseren van diverse activiteiten. Als gezin hebben ze het laatste jaar regelmatig de wekelijkse bijeenkomsten van *Gezellig Nijmegen* bezocht. Daar komt sinds 'Heumensoord' een groot aantal nieuwe Nijmegenaren in huiskamersfeer bij elkaar om gezellig te kletsen en ervaringen uit te wisselen. Deze bijeenkomsten zijn nu tijdelijk gestopt. De coronaperiode heeft het gezin als saai en zwaar ervaren: weinig het huis uit en bijna geen contacten buiten de deur. Ook hun Eritre-

se vrienden zagen ze veel minder. Dahlak geeft aan veel tijd besteed te hebben aan koken, het schoonmaken van het huis en de begeleiding van de kinderen met hun schoolwerk.

Contact lastig

Corona maakte en maakt contact met familie in Eritrea nog lastiger. En dat wordt gemist. Het was al moeilijk vanwege het ontbreken van wifi buiten de hoofdstad (direct bellen is gewoon veel te duur) en daar kwam de quarantaine nog eens overheen. En daar speelt nog wel een 'taaldingetje' een rol. Als ouders merken Dahlak en Semere dat de kinderen steeds meer geneigd zijn het Nederlands als voertaal te nemen. Ze zijn bang dat de kinderen straks minder goed met de familie kunnen communiceren en dat zouden ze jammer vinden. In huis wordt al 50-50 Nederlands en Tigrinya gesproken. Het is overigens een fenomeen dat we bij meerdere families tegenkomen, die nu een paar jaar in Nederland verblijven.

Tekst: Harm Jan van der Veen en Fred uit het Broek. Foto: Jacqueline van den Boom

Het gezicht van Nijmegen

Stel je bent een kleinkind van René Goscinny of Albert Uderzo. Je verneemt nieuws over *het gezicht van Nijmegen*. Dan wil je daar onmiddellijk een stripverhaal van maken. De Fransen Goscinny en Uderzo maakten immers de kleine Asterix en de hollebolle Obelix tot internationale Gallicse striphelden. Trouw bijgestaan door Obelix' liefste schat: hondje Idefix. De drie getekende figuren beleven de wonderlijkste avonturen. Bovengenoemde striptekenaars, beiden inmiddels overleden, verzorgden de eerste vierentwintig titels. Idefix was zwervertje in Lutetia toen hij Obelix ontmoette.

Omdat in Asterix-strips de Romeinen steevast Galliërs tegenkomen en door hen onverbidde platgewalst worden, biedt *het gezicht van Nijmegen* inspiratie voor een weergaloos verhaal ... als je daarvoor het schrijf- en tekentalent hebt. De ingrediënten: eeuwenoude geschiedenis, kampementen met Romeinse legioenen, dagmarsen in tuniek en op sandalen. Daarnaast ossenkarren, paarden, strijd om grondbezit door hoge pieten, zoals Julius Caesar. Projecteer op het Kops Plateau van 2000 jaar geleden – Julius was toen al dood, hoor – een commandocentrum met 10.000 soldaten. Het Oppidium Batavorum lag strategisch gepositioneerd voor de nederzetting Noviomagus (het Nieuwe Veld/Nijmegen). Gesneden koek voor

een Asterix-strip! Noviomagus lag uiteraard aan de Waal, die toen Vahalis of Valis, Vahal heette. Als kleinkind van René of Albert beginnen je vingers onderhand te jeuken. Hup: tekenen, schrijven, à la minute. Over die ene Romeinse soldaat die vanaf de Kopse Hof richting het water patrouilleerde. Plotsklaps ontwaarde hij een Rijnaak. De soldaat, Tigrus, twijfelde of het Batavi of Cananefati waren. Die namen vaker de verkeerde waterafslag bij Schenkenschanzum! Tigrus zette zijn ijzeren gezichtsmasker op om beter te kunnen zien. Hij was kippig, maar door de maskerspleet-ogen zag hij alles goed. Groot was vervolgens zijn schrik toen hij ontdekte dat de boot werd aangedreven door Obelix als buitenboordmotor. De desolate soldaat dook ineen op de hellende rivieroever om naar de waterkant te tijgeren. In geen tijd lag hij echter in het water. Menslievend schoot Obelix' hondje Idefix te hulp. Tigrus werd aan boord van de Gallicse aak gehesen waar hij door Asterix werd opgevangen, als een soort gegijzeld onderpand. Het masker van Tigrus zakte intussen naar de diepte. Pas na de Eerste Wereldoorlog werd het voorwerp uit zware lagen rivierzand opgebaggerd. Tigrus kon het niet navertellen, maar het Valkhofmuseum gaf zijn masker een prominente plaats in de collectie Romeinse oudheden. Menig bezoeker staat versteld bij het zien van het verstarde tweede gezicht van Tigrus. Het museum brengt rond het originele pronkstuk een thema-tentoonstelling.

Nijmegen, oudste Nederlandse stad, stootte intussen fors op in de vaart der volkeren. Zonder echte geschiedenis-elementen verder geweld aan te doen, was het aanleggen van de Spiegelwaal absoluut een recent hoogtepunt. Die prachtige bruggen: de Oversteek, de Zaligebrug, de Lentloper tussen eiland Veur-Lent en het vaste achterland. In het kielzog aan de grote Waalstroom dat wiebelbruggetje: Ooijpoort. Bij zo'n groots ontwikkeld waterlandschap hoort meer franje een plaats te krijgen. Er waren al oeroude boomstammen en bunkers, alsmede de kazematten van fort Sprokkelenburg. Sinds enige tijd herinneren een kanon en wat brokkelmuren aan de plek waar ooit fort Knodsenburg stond. Daar is op 8 april 2020 het Romeinse gezichtsmasker bijgekomen. Het kunstwerk van zes meter hoog, in twee jaar tijd vervaardigd door Andreas Hetfeld op een scheepswerf in Millingen aan de Rijn, houdt met zijn open ogen nauwlettend de schilderachtige stadsgrens in de gaten. Vooral de Sint Stevenstoren, hét boegbeeld van onze enige echte Vierdaagsestad. In de avonden wordt het gezichtsmasker spannend aangelicht. Het kleinkind van Goscinny zou nog graag een bezoekje aan het gigamasker brengen van Reina Máxima. Waarom? Opa René woonde en werkte enige tijd in Argentinië, waar Neêrlands koningin opgroeide. Tenslotte maakte onze fotograaf een prachtige foto van het masker, met ook een vette knipoog.

WOLL in de West (deel 4)

In Dukenburg woont Ingeborg, een Nederlands *kind van na de oorlog*. Haar roepnaam is Inge of Inkie. Ingeborgs ouders verhuisden voor de Tweede Wereldoorlog naar de Antillen en woonden daar 25 jaar. Eerst als echtpaar, vervolgens als gezin. Uit gesprekken met haar ouders en anderen kon Ingeborg zich een beeld vormen van die zo verdrietige oorlogsjaren.

Inge: 'Toen de oorlog wereldwijd intens woe, moesten zelfs de bewoners van het Caribisch gebied oppassen. Er kwam een milde avondklok en het gebruik van verduisteringsgordijnen werd aanbevolen.' Ingeborgs ouders hanteerden strikt de raadgevingen, ook al ervoeren ze geen onveiligheid. Ze blindeerden na zonsondergang alle raam- en deurvensters. Ook de houten *shutters* (vergelijk: luxaflex) gingen dicht. Daarna kwamen de burens buiten samen in het licht van maan en sterren. Ingeborgs moeder vond dat *akelig knus*, vanwege de grote zorgen om het thuisfront. Dáár was die wereldbrand een triest gegeven. Maar geen bericht is toch goed bericht? 'Niks hoor. Toen Nederland eenmaal bevrijd was en er langzaam weer briefwisseling ontstond, bleken mijn ene opa en de andere oma overleden te zijn. Overigens gewoon van ouderdom.' Blij nieuws was er ook: Elisabeth, de jongste zus van Ingeborgs moeder trouwde met een 'goeie' Duitser. Die had wel in het leger gediend, maar Hitler was in zijn ogen een wrede tiran. Zwagers naam was Walther von Borghorst. Hij had keurig in gebroken Nederlands om de hand van Elisabeth gevraagd. 'De toevoeging *borg* achter *Inge* is een verwijzing naar de achternaam van mijn Duitse oom Walther', vertelt Ingeborg. 'Hij wist

die vernoeming enorm te waarderen. Hij verwende mij met overzee gestuurde cadeautjes. Ik koester nog altijd een speelgoedhondje van Steiff. Mit Knopf im Ohr.'

Vanwege zijn vertrouwensfunctie werd Ingeborgs vader intussen extra getraind op paraatheid en techniek. Hij werd met collega's, militairen, politie en burgers gedetacheerd in een kamp met de naam *Guatemala*. In dit interneringskamp op een oude plantage, waren voornamelijk Joodse mensen ondergebracht die eerder gevlucht waren uit Europa. Ook was er een *reus* met Afro-Amerikaanse wortels. Hij zorgde voor rust én vermaak onder de geïnterneerden en hij droeg trots de bijnaam *Tarzan de Geweldige*. Weer andere Duitse gevangenen werden ingezet om aan de politiebai een paviljoen, kleedhokjes

en weekendhuisjes te bouwen. Onder de opzichters was ook Ingeborgs vader. Hij was benoemd tot Bob-de-bouwer omdat hij in zijn twintiger jaren in de leer was geweest als architect. De bouwsels waren ook door hem getekend. Als er aan het strand getimmerd en geverfd moest worden, namen Ingeborgs ouders de buurvrouw met twee dochttertjes mee in de dienstwagen. De dames vermaakten zich intussen op het strand en in de zee. Het ene buurmeisje was zo'n schoonheid dat ze alle mannen om zich heen vertederde. Ook bij de gevangenen Duitsers toverde ze een grote lach op hun gezicht. De kleine meid zorgde voor aangename afleiding alleen al door er te zijn. Ongetwijfeld dachten die mannen in gevangenschap weemoedig aan hun thuis. En dan was daar die kleine *Shirley Temple*. Die het schopte tot miss Teenager in de vijftiger jaren, maar daarna veel te jong aan haar eindje kwam.

Kokomo Beach op Curaçao

Wijsneuzen in Nijmegen

• De trein uit Arnhem gleed via de spoorbrug Nijmegen binnen. Meerdere reizigers genoten van het uitzicht op de stad aan de kolkende Waal. Ook het kleine meisje: 'Kijk pappie, golf-

slagblad!' Misschien net naar Center Parcs geweest?

• Tijdens de Vierdaagse-intocht liep een wandelaar mee, verkleed als gladiator. Een groot kind (een vader, maar niet verder vertellen

hoor) op het trottoir van de St. Annastraat versprak zich misschien wel opzettelijk: 'Kijk nou, een échte gladióól.'

• Klein joch aan de hand van zijn moeder hinkelde door de draaideuren van het CWZ: 'Is dit nou Nijmegen, mammie?' 'Ja, hoor!' Wijsneus: 'Waar zie je dat dan aan?'

VERGETEN VERLEDEN

Waaloversteek van het leger in 1907

In september 1907 oefende het Nederlandse leger de oversteek van de Waal. Pontonniers uit Dordrecht legden een pontonbrug aan. Artilleristen uit Arnhem staken twee keer de rivier over.

De Nijmegeese kranten schreven hier uitvoerig over. Kees Ivens, de vader van Joris, maakte foto's, die hij tentoonstelde in zijn zaak. De *Provinciale Geldersche en Nijmeegsche Courant* berichtte op dinsdag 24 september 1907:

Afdeeling pontonniers te Nijmegen.

Zaterdagavond is eene afdeling pontonniers, afkomstig van een manoeuvre van Renkum, onder commando van den kapitein J. W. van Visvliet, aan de Waalkade, even boven de zwemschool aangekomen. Na eenige pontonbruggen te hebben geslagen bij Vreeswijk, Vianen en Renkum (bij deze laatste plaats zijn o.a. 3 bataljons infanterie en 2 sectiën rijdende artillerie over de brug getrokken, geen kleinigheid) werd de Waal bij Nijmegen als manoeuvre-terrein uitgekozen. Gisteren, den geheelen Zondag, hadden de vaartuigjes (pontons) van het korps heel wat bekijks. Geen wonder ook, want de pontonniersafdeeling, die in oorlogstijd veel practisch nut oplevert, wordt aan onze Waalkade weinig gezien.

Hedenochtend om 7 uur waren de brugbouwers reeds bezig met voorbereidingen te treffen tot den brugslag. Het was een aardig gezicht van af het Valkhof de in witten kiel gestoken mannen aan de overzijde, bij het mooie weer, zoo ijverig werkzaam te zien. Door de vermoeiende en drukke dagen der vorige week was het materiaal van de brug door elkaar geraakt en men kon daarom eerst om 1 uur aan de eigenlijke werkzaamheden beginnen, namelijk het aaneenschakelen der verscheidene brugvakken, welke tenslotte de geheele brug vormen. Deze brugvakken worden vaartrein genoemd, en door de slepers te water en op voertuigen te land vervoerd. De verbindingen van grootere en kleinere waterwegen - rivieren en kanalen - maakt, dat in onderscheiding met andere landen een belangrijk gedeelte van het Nederlandsche pontonmaterieel t e w a t e r naar het manoeuvre of oorlogsterrein wordt vervoerd.

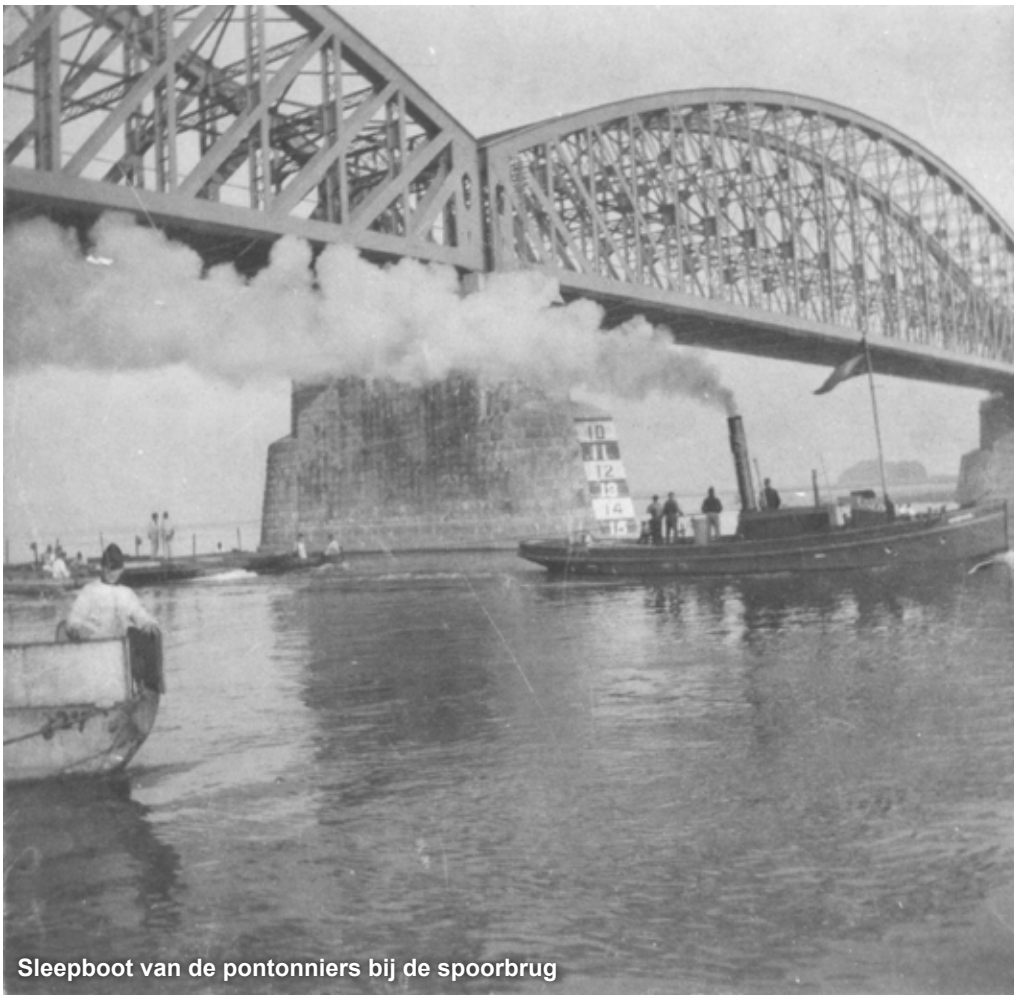
De brugslag duurde slechts eenige uren en nadat de pontonbrug in gereedheid was ge-

Vaartrein met pontonniers

Sleepboot met vaartrein van de pontonniers

Sleepboot van de pontoniers bij de spoorbrug

Afdeling van de pontoniers

bracht, werd ze weder onttakeld, zonder troepenovergang. Hedenavond vermoedelijk vertrekken de pontoniers wederom, maar zij zullen de oefeningen niet ver van hier voortzetten. Het korps is, zooals men weet, in Dordrecht in garnizoen!

Een dag later, woensdag 25 september 1907, schreef de *Provinciale Geldersche en Nijmeegsche Courant* een vervolg:

Manoeuvre van het Korps Pontoniers.

Zooals wij reeds meldden, zou het korps pontoniers, dat dezer dagen hier op de Waal manoeuvre heeft gehouden, na afloop van den gisteren gehouden brugslag, de pontonbrug wederom onttakelen, en zonder troepenovergang, Nijmegen reeds in den avond verlaten. Dit schijnt echter niet het geval geweest te zijn, hoewel zulks het aanvankelijke plan was.

In plaats van op te breken werd gisteravond het manoeuvre-terrein iets stroomafwaarts, voorbij de spoorbrug verplaatst, waar gedurende den nacht de noodbrug op de Waal dobberde, slechts aan beide oevers openingen voor de scheepvaart vrijhoudende. Aan ieder uiteinde der brug was een lantaarn bevestigd, rood licht verspreidende, als sein voor de sleepers en verdere scheepvaart.

Hedenochtend vroeg manoeuvreerde het korps wederom, en nadat de pontonbrug van plaats veranderd werd en meer stroomopwaarts was gelegd, verschenen om ongeveer 11 uur twee batterijen rijdende artillerie, die hedenochtend uit Arnhem waren vertrokken, teneinde deel te nemen aan de Waal-manoeuvre.

Nadat de nog steeds voor de scheepvaart uiteengeschakelde brug tot een geheel was gevormd, werd door den brugcommandant het sein gegeven, om de scheepvaart op de Waal stop te zetten. De twee batterijen hadden inmiddels aan de Lentsche zijde stelling genomen. Voorafgegaan door eenige officieren van het Arnhemsche korps, die hun paarden aan de hand voerden, en onder leiding van den brugcommandant werd nu met den overtocht begonnen. Merkwaardig is, dat dit geheel te paard geschiedde, zoodat na afloop bleek, dat de brug in elk opzicht voldeed.

De rivier leverde tijdens den overtocht dezer troepen een zeer schilderachtig schouwspel op. Na den overtocht werd nu op Nijmeeg's bodem stelling genomen en daarna een tocht door de stad ondernomen. Reeds om 12 uur ongeveer werd het korps op dezelfde wijze overgezet om naar Arnhem terug te keeren en men zag de troepen weldra over den dijk in de richting naar Bemmelen verdwijnen. Eene groote menigte woonde dit schouwspel bij; geen wonder ook, want het is niet iets alledaagsch.

Dadelijk na afloop van den laatsten overtocht werd de brug afgebroken en vertrokken de pontonniers, om elders hun oefeningen voort te zetten.

Ook *De Gelderlander* deed verslag van de gebeurtenis. Op woensdag 25 september 1907 stond in de krant:

De „gele ridders” in de stad.

Heden ontving onze stad een bezoek van het korps rijdende artillerie uit Arnhem, die een militairen marsch had ondernomen voor het overgaan van de rivier gebruik maakte van de ten oosten der spoorbrug geslagen pontonbrug, waarmee hedenmorgen omstreeks zeven uur een aanvang werd gemaakt. De afdeeling, die Dordrecht tot garnizoen heeft, staat onder commando van den kapitein J. W. van Visvliet, kwam Zaterdagavond hier aan en verrichtte reeds oefeningen in de nabijheid van de badinrichting en ten westen van de spoorbrug.

De gisteren geslagen brug die 854 M. lang was werd vanochtend in vakken naar boven gesleept, waar men, ook met het oog op de scheepvaart, den artilleristen een beteren overtocht kon waarborgen en de rivierbreedte 270 M. bedraagt.

Het was een lust om te zien, hoe vlug - op den IJssel bij Rheden, waar niet zoo'n drukke scheepvaart heerscht was de brug natuurlijk gauwer klaar - de witgekielde pontonniers de ponton en vakken aaneenkoppelden; 't was dan ook trouwens voor de mannen prachtig weer.

Te ongeveer halfelf verschenen twee batterijen van de Arnhemsche artillerie met twaalf stukken geschut aan den Lentschen oever, waar zij zich opstelden en vervolgens den overtocht begonnen. Het was een prachtig gezicht die stoere ridders over de brug te zien trekken, zoo regelmatig en kalm alsof het dagelijksch werk was.

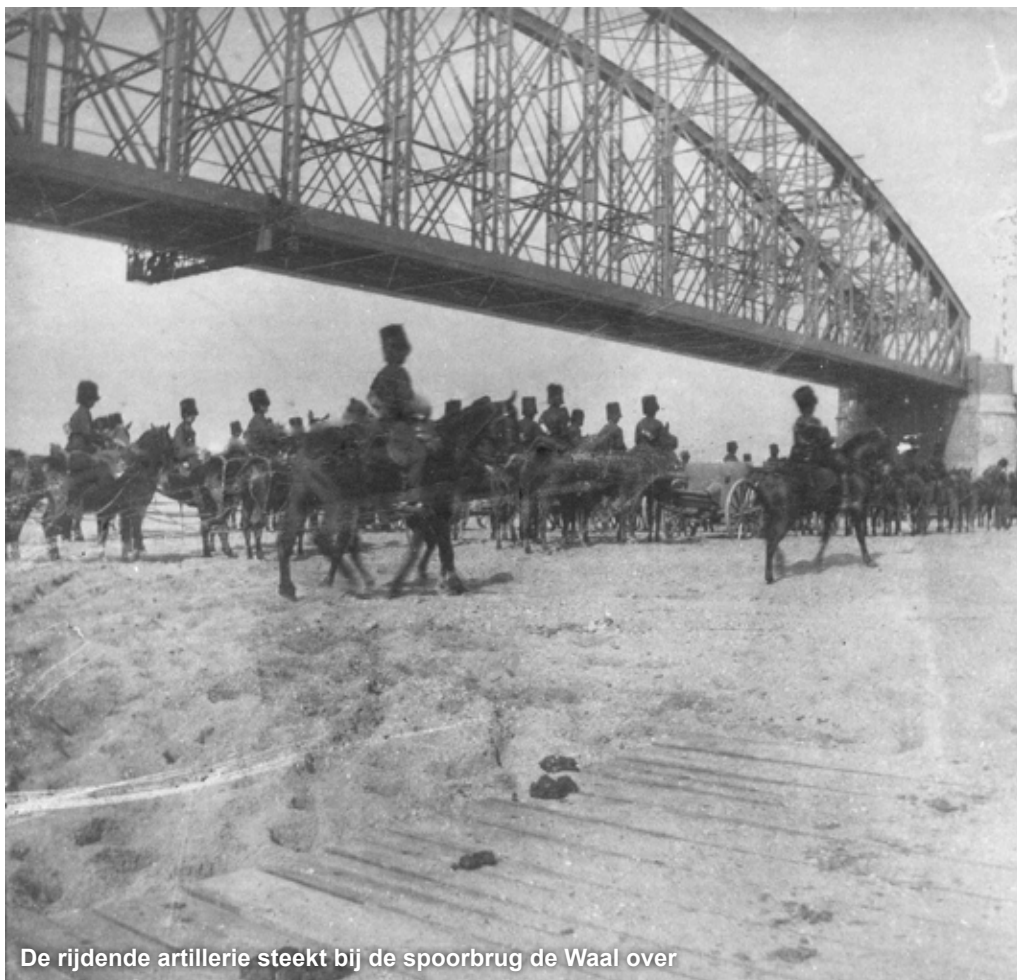
Een groote menigte genoot van het schouwspel.

Na aan de Nieuwe Markt even gerust te hebben trokken de „rijders” door de Hezelstraat, Houtstraat, Broerstraat, Burchtstraat, de Singels over weer terug naar den Lagen Loswal, waar men ongeveer kwart voor twaalfen arriveerde.

De twaalf pontons, die ten behoeve der scheepvaart waren uitgenomen, werden weer ingelegd en vastgekoppeld en weldra dreunde de vloer onder het gewicht van paarden en geschut.

Evenals de eerste werd deze tweede overtocht prachtig ten uitvoer gebracht en door een talrijk publiek bijgewoond.

Verscheidene sleepboten met achterliggende vaartuigen moesten natuurlijk tijdens

De rijdende artillerie steekt bij de spoorbrug de Waal over

Commandanten bij de spoorbrug

Officieren met hun echtgenotes

Echtgenotes komen kijken

het overtrekken der pontonniers stoppen. Hiervoor werd zorg gedragen door verschillende met pontonniers bemande bootjes, die de schippers waarschuwden.

Zoo gebeurde eveneens met een afkomende sleep van vier Rijnaken, die ter hoogte van het bad wilden ankeren. Een was niet vlug genoeg, dreef een eind verder dan de bedoeling van den schipper was, en botste met den achtersteven tegen het damesbad aan, waarvan een drietal kamertjes ineengedrukt werden.

Gelukkig bevonden er zich geen badgasten in, zoodat naast de materieele schade geen persoonlijke ongelukken te betreuren vallen.

De pontonniers vertrokken hedenmiddag naar het vak Ewijk-Deest, waar zij ook een brug moeten slaan.

In de *Provinciale Geldersche en Nijmeegsche Courant* stond op donderdag 26 september 1907 een stukje over gemaakte foto's:

Foto van de Pontonniers.

In de etalage van het Ned. Fototechnisch Bureau Ivens en Co., van Berchemstraat alhier, zal een foto te zien zijn van de manoeuvres der pontonniers. Maandag en gisteren op de Waal alhier gehouden. De goed geslaagde foto geeft het moment weer, dat de artillerie over de brug trekt.

De Gelderlander plaatste een soortgelijk artikelje. Hier schreef men Phototechnisch Bureau Ivens en Co. De straatnaam was correct gespeld: Van Berchenstraat.

Samenstelling: René van Berlo

Foto's: Kees Ivens, collectie Regionaal Archief Nijmegen

Kees Ivens

C.A.P. (Kees) Ivens (1871-1941) was de zoon van 'stadsfotograaf' Wilhelm Ivens en de vader van cineast Joris Ivens.

Kees had een zaak in fototechnische artikelen, eerst in de Grotestraat, daarna in de Priemstraat/hoek Ganzenheuvel en uiteindelijk in de Van Berchenstraat 19. Hij had filialen in Amsterdam, Groningen en Den Haag.

Kees was zestien jaar lid van de gemeenteraad. Hij was de grote inspirator achter de realisatie van het Maas-Waalkanaal en van de Waalbrug. Ter nagedachtenis staat in het Hunnerpark de C.A.P. Ivens-bank met zicht op de Waalbrug.

BEVERS IN DUKENBURG

Vrachtwagens hebben elke meter weg nodig in de 92^e straat Weezenhof

Van een vrachtwagen verlies je het altijd...

Op allerlei manieren probeert de wegbeheerder een veilige plek te creëren voor de zwakkeren in het verkeer: de voetganger en fietser. Ook in Dukenburg geldt dat. De hoofdwegen hebben vaak vrijliggende fietspaden en er zijn veel fietsstroken en fiets-suggestiestroken. Toch houd je op veel plekken je hart vaak vast.

Naast de momenten waarop je het kunt verwachten, bijvoorbeeld op de tijden dat de scholen open gaan of afsluiten. Daarnaast liggen veel, ook brede doorgaande wegen, in woonwijken waar het normaal is dat er veel fietsverkeer is. Onderweg naar sportclub, vriendjes, om boodschappen te doen enzovoorts. Ondanks de brede opzet van veel wegen kunnen grote voertuigen, bussen, vrachtwagens, bochten vaak niet nemen zonder over de rode stroken te rijden.

Waar geen fietsstroken zijn zoekt de wegbeheerder naar andere oplossingen zoals in Weezenhof waar de wegbeheerder met een *druppel* op de weg heeft geprobeerd het verkeer in de bocht 'te sturen'. Toch kunnen vrachtwagens vanaf het kanaal naar Malvert hier de bocht niet nemen zonder met de achterwielen prak-

tisch door de goot te rijden. Hier wil iedere fietser ver bij weg blijven.

Veel fietsers gedood en gewond

In 2019, zo is te lezen op de ANWB-website, zijn in Nederland 203 fietsers overleden in het verkeer en zijn ruim 10.000 ernstig gewond geraakt. Trieste cijfers. Veilig Verkeer Nederland en ANWB geven aan dat bij de helft van deze ongelukken de inrichting van de weg een belangrijke rol speelt. Maar met bewustwording en de juiste plek op de weg kiezen kan hier ook door de fietser nog veel aan gedaan worden.

75 centimeter van de kant rijden

Fietsers zijn verplicht zoveel mogelijk rechts te houden. Dit houdt echter niet in dat je dicht langs stoepranden, de berm, andere fietsers en geparkeerde auto's (openslaande deuren) moet rijden. Vooral in bochten naar rechts zullen automobilisten zoveel mogelijk rechts willen rijden. Geef je als fietser aan hen die ruimte dan kom je zelf in het gedrang. Rijd daarom 75 centimeter tot 1 meter (bij geparkeerde auto's) uit de kant en creëer voor jezelf een marge. Op de rode stroken betekent dat als solofietser

dat je in bochten het best tegen de stippellijn aan fietst. Met twee naast elkaar gebeurt dat al vanzelf. Het verkeer zal gedwongen achter je moeten blijven.

Als fietser moet je soms ook zelf het geduld hebben voor je eigen veiligheid. Ga bijvoorbeeld nooit voor een kruising naast een langzaam rijdende vrachtwagen of bus rijden, rem eventueel af en blijf er ruim achter. De chauffeurs zien je vaak ook niet. Tip: kijk of je de chauffeur in de spiegels ziet. Staat een bus of vrachtwagen stil voor een kruising, ga er dan nooit naast of vlak voor staan. De 92^e straat Weezenhof (foto) is zo'n voorbeeld waar je als fietser ruim en breed voor de vrachtwagen moet blijven of gewoon erachter.

Geef verder als ouders en volwassenen altijd het goede voorbeeld, meld ook de ANWB en Fietsersbond. Dat betekent altijd stoppen voor rood licht, je hand uitsteken bij het afslaan en de lampen aan zodra het donker wordt. En het is niet stoer om te appen onderweg of muziek te luisteren. Nee, de smartphone blijft onderweg in jas of tas.

Tekst en foto: Peter Saras

Kroniek van zwembad Dukenburg

sportfondsenbad Dukenburg

Vanwege het veertigjarig bestaan van zwembad Dukenburg beschrijft toenmalig manager Wil Rengers in een serie de geschiedenis van dit bad.

Wijziging organisatie zichtbaar

In het eerste jaar nadat Sportfondsen Nijmegen de exploitatie had overgenomen, was organisatorisch het nodige veranderd in Sportfondsenbad Dukenburg. Aan naam bekendheid en binding met de vaste bezoekers werd voortdurend gewerkt. Tevens waren openingstijden en zwemlessen efficiënter ingedeeld en de activiteiten waren verder uitgebreid. Deze aanpassingen zorgden voor een toename van 14.000 bezoekers in het eerste jaar.

In de jaren 90 van de vorige eeuw werd bij het zwembadbezoek een verschuiving van jeugd naar volwassenen en senioren waargenomen. Door nieuwe mogelijkheden van activiteiten liet de jeugd steeds vaker het zwembad links liggen, overigens een landelijke trend.

Er werd ingespeeld op wensen van volwassenen en senioren. Het zwemaanbod werd uitgebreid. Met name voor de oudere bezoeker was meer comfort in het zwembad belangrijk. Om dit te geven zou er wat aan de zwembaden zelf moeten gebeuren. Grotere kleedruimten zouden al een verbetering zijn. De drie zwembaden voldeden niet meer aan de eisen die gesteld werden. Ook was er veel achterstallig onderhoud, maar de politiek had al laten weten niet meer dan 1 miljoen gulden in de baden te willen steken. De directie van Sportfondsen Nijmegen zou daarover de nodige gesprekken voeren, omdat zij zich bij dit voorstel niet neer kon leggen.

Sportfondsenbad Dukenburg was een doelgroepenbad geworden. Senioren wisten steeds beter de weg naar het bad te vinden. Zij waren naast de zwemlessen de grootste doelgroep in zwembad Dukenburg. Voor deze groep werden nieuwe activiteiten bedacht, zoals de kerstlunch. Deelnemers aan de seniorenlessen konden zich hiervoor aanmelden. Daarvoor werd een kleine eigen bijdrage gevraagd. Elke seniorenzwemgroep had zijn eigen kerstlunch, wat vooral het sociale samenzijn versterkte aan het einde van het jaar. Door de enthousiaste inzet van twee medewerksters, de initiatiefneemsters ook, hebben de sportieve senioren hier jarenlang plezier aan beleefd.

Onderzoeken

Om de dienstverlening te verbeteren en de kwaliteit van het aanbod te garanderen werden regelmatig onderzoeken gehouden onder bezoekers van de accommodatie. Uit een onderzoek op welke manier men naar het zwembad komt, bleek 60 procent van de bezoekers met de auto te komen. Tijdens de weekmarkt was dat merkbaar. Er was dan te weinig parkeer-

ruimte. Een kwart van de bezoekers kwam per fiets. Op de vraag of men vaker zou komen als er een goede fietsenstalling zou zijn - fietsen werden nogal eens gestolen op het plein - antwoordde ruim 55 procent met *ja*. Dat de bewegwijzering naar het zwembad en het wijkcentrum te wensen overliet, kwam in deze onderzoeken ook naar voren.

Aanpassingen en veiligheid

De CO₂-dosering was in het verleden al eens aangepast om veiligheid in gebruik en waterkwaliteit te verbeteren, met name de zuurgraad. De cilinders zijn indertijd verplaatst vanuit de kelder van het zwembad naar een aparte ruimte in de boerderij vlakbij de parkeerplaats. Na verloop van tijd bleek het toch beter de cilinders te vervangen door een grote koolzuurtank. Zo vlak bij het parkeerterrein was het makkelijker de tank te vullen door een tankauto.

Halverwege de jaren 90 was het vaak onrustig rondom zwembad, wijkcentrum en parkeerterrein. Er was intimidatie, er was bedreiging. Regelmatig stonden auto's in brand. Het zwembad besloot een enorme lichtmast te plaatsen om bezoekers een gevoel van veiligheid te geven. Deze mast met drie grote schijnwerpers zorgde voor een zeer goede verlichting van het voorplein. De reacties hierop waren zeer positief.

Tekst: Wil Rengers

Foto's: zwembad Dukenburg

Op zoek naar een kleinschalige kinderdagverblijf? Kom een kijkje nemen bij KINOP Kasteel!

Maak een afspraak voor een rondleiding via
www.kinopkasteel.nl of bel 024 378 93 48

Wij hebben:

- geweldige speelruimtes
- aparte babygroep
- gezonde voeding
- leerzame activiteiten
- en de allerleukste leidsters!

Centraal gelegen t.o.v.
Weezenhof, Meijhorst,
Tolhuis, Vossendijk,
Grootstal en Hatert.

Kinop Kasteel
Zijpendaalstraat 7
6535 PS Nijmegen

024 378 93 48
kasteel@kinop.nl
www.kinopkasteel.nl

Richt uw woning mooier in met
Wennekers Nijmegen

WENNEKERS
NIJMEGEN

Groenestraat 2A Nijmegen
(hoek St. Annastraat)
T: (024) 356 01 04
E: info@wennekers-nijmegen.nl

Gordijnen, zonwering, vloeren ...en meer

www.wennekers-nijmegen.nl

**Samen houden wij
Dukenburg schoon!**

Jij helpt toch ook?

 Nijmegen

 Dar®

DUKENBURG IN STUKJES

JAN VERHOFSTADT

Jan Verhofstadt, een van de geliefdste Dukenburgers, is op woensdag 1 juli 2020 overleden.

Na diverse banen, onder andere als beveiligder, volgde Jan begin 2015 zijn hart: hij opende de lunchroom *Bij Jan* in Winkelcentrum Dukenburg. In *de Dukenburger* nummer 1 van dat jaar poseerde hij samen met dochter Romy op de voorpagina (foto boven). 'Ik heb altijd iets in de horeca willen doen', vertelde Jan in het blad. 'Met mensen in contact komen vind ik het leukste. Dat kan in de horeca.' En ook: 'Wij brengen gezelligheid. Wij vinden het leuk om te doen. Volgens mij ben ik op mijn plek. Ik zal er niet rijk van worden, maar wel gelukkig. En de mensen om me heen worden gelukkig.' Hij was zeker op zijn plek. In korte tijd was *Bij Jan* hét trefpunt van Dukenburg.

Nu is hij overleden. 'Hij heeft enorm hard gestreden tegen een oneerlijke strijd', schrijft zijn familie in een bericht. 'Wij zullen hem blijven herinneren als een vreselijk lieve maar vooral zorgzame man, en willen dat jullie deze herinnering aan Jan blijven houden.'

Wij wensen zijn vrouw Stacey en dochters Romy en Demy heel veel sterkte.

Tekst: René van Berlo

Foto: Jacqueline van den Boom

FAVORIETE PLEKKEN IN DUKENBURG

Elke dag publiceert Arthur foto's uit Nijmegen e.o. op Twitter onder de naam @ArthurSKM. Op verzoek van de redactie hieronder zijn favorieten uit Dukenburg.

In Dukenburg is de natuur in deze tijd van het jaar prachtig groen-wit-blauw. En bij het kanaal tref je het allemaal. Dukenburg is met de liniaal getekend. En dat zie je soms op onverwachte plaatsen, zoals hier onder de spoorbrug.

In Dukenburg hebben ze voor alles een oplossing. Zoals je ziet is de rotonde hier uitgevonden :-)

Tekst en foto's: Arthur

WOUTER VAN BERNEBEEK: OVERASSELTSE EN HATERTSE VENNEN

VOORBEREIDING NIEUWBOW IN TOLHUIS

Eind juli zijn de bomen gekapt langs het voet-/fietspad langs het Douglasbosje. Dit pad zal ook rechtgetrokken worden in het verlengde van de 23^e straat Tolhuis. Het nieuwe buurtje krijgt de naam *Hof van Nijmegen*. De huizen komen te liggen aan de Van Schuylenburgweg. Er komen 66 koop- en 90 huurwoningen waarvan bij de laatste er 28 in de vrije sector verhuurd zullen worden. Bij het voet-/fietspad langs het Douglasbosje dichtbij de rotonde komt een appartementengebouw met 42 woningen. De straten in de nieuwe buurt heten Tolhuis en krijgen de straatnummers 27 en 28.

In de komende Dukenburgers gaan we het bouwproces volgen.

Tekst: Peter Saras en René van Berlo
Foto: Peter Saras

Na de sloop van het oude schoolgebouw van de Hogeschool Arnhem-Nijmegen is men gestart met het verder bouwklaar maken van het terrein.

GILBERT DE BRUIJN: STADSPARK STADDIJK

Vooral met de warmte van de afgelopen tijd is een avondwandeling zo fijn.

De koelte komt over het veld en de vlinders gaan slapen. Vlinders slapen meestal aan grashelmen of in dit geval op een distel.

Dus geen avonden voor de tv maar lekker in het Staddijkpark. De bankjes daar geven een heerlijk rustgevend gevoel, vooral als de kikkers dan ook nog een concert geven.

Tekst en foto: Gilbert de Bruijn

ALDENHOF

Jeu-de-boulesbaan werd vlindertuin

Naast de Lindenberg-Aldenhof werd jaren geleden een jeu-de-boulesbaan aangelegd.

Deze werd al jarenlang niet meer gebruikt en dreigde te verloederen. Tot ergernis van omwonenden. De gemeente besloot dit door heggen omsloten terreintje om te toveren tot een heuse vlindertuin. In het voorjaar bleek deze tuin al een waar walhalla te zijn geworden voor bijen en andere insecten. Inmiddels is het er wat minder druk omdat veel bloemen al aan het einde van hun bloei beginnen te raken. Ook op diverse saai grasvelden in deze wijk zijn de afgelopen maanden dit soort mini-natuurruintjes aangelegd.

Tekst en foto: Toine van Bergen

WINKELCENTRUM

Ingrijpende plannen

In september 2020 worden ingrijpende plannen over Winkelcentrum Dukenburg gepresenteerd. In het volgende nummer van *de Dukenburger* hierover een interview met transformatiemanager Stefan van Aerle.

WEEK VAN DE ONTMOETING

1 tot en met 8 oktober 2020

In tijden van Corona is ontmoeten niet meer zo vanzelfsprekend. Zeker als je al moeite had om de deur uit te gaan, of behoort tot een risicogroep.

Daarom wil de projectgroep *Elkaar Ontmoeten* van de stichting *Hart voor Dukenburgers* in samenwerking met allerlei bestaande organisaties in de wijk, in de eerste week van oktober 'wijkbewoners uit de tent zien te lokken.' Alles coronaproof: kleinschalig, meer buiten dan binnen, met elkaar op pad.

'We gaan op expeditie rond thema's als eten, wandelen, sport, of cultuur', aldus de projectgroep.

Meer informatie in de volgende Dukenburger en op www.hartvoordukenburgers.nl.

Tekst: projectgroep *Elkaar ontmoeten*

30 KM ALDENHOF

Een deel van de rondweg in Aldenhof is sinds enkele weken voorzien van borden die een maximumsnelheid van 30 kilometer aangeven.

Dit in verband met werkzaamheden om en rond de maisonnettes van de 80'er straten. Zoals we eerder meldden is het bewonerscomité Aldenhof al lange tijd actie aan het voeren voor een blijvende snelheidsbeperking tot 30 kilometer op de hele rondweg. Het kreeg ondersteuning van Veilig Verkeer Nederland (VNN), dat invoering van deze maatregel ook adviseerde aan de gemeente. Omdat een reactie nog steeds uitblijft hebben enkele bezorgde wijkbewoners de 30-kilometerzone zelf wat verlengd. De lantaarnpalen voor het speeltuintje bij de Lindenberg zijn beplakt met 30-kilometerstickers.

Tekst en foto: Toine van Bergen

ROC-TERREIN

Al jaren ligt het ROC-terrein in Zwanenveld er verlaten bij. De wijkbewoners smachten naar bebouwing. Er lijkt goed nieuws aan te komen. De voor dit project verantwoordelijke gemeenteambtenaar schreef vlak voor de zomervakantie in een tweet dat hier 300 appartementen gebouwd worden. In een volgende Dukenburger meer hierover.

Tekst: René van Berlo

AANPASSINGEN DUKENBURGPAD

Groenere en veiliger route in Weezenhof

In het zomernummer van *de Dukenburger* publiceerden wij het **Dukenburgpad**. Daarin werd een route beschreven van een 14 kilometer lange tocht door dit groenste stadsdeel van Nijmegen.

De redactie kreeg al veel positieve reacties. In dit jaar van vakantievierden in eigen land en de afwezigheid van de Vierdaagse werd er al druk gewandeld op de route. Wel zijn er nog enkele verbeteringen in Weezenhof aangebracht. Het traject tussen het

winkelcentrum en het Hatertse Broek voert nu langs een fraaie vijver (zie de foto). En wandelaars hoeven niet meer de drukke Westkanaaldijk over te steken.

De aangepaste routebeschrijving is digitaal beschikbaar en kan dus ook met een smartphone gelopen worden. De link op de website van de Dukenburger. Ga naar www.dedukenburger.nl en geef in het zoekvlak wandelingen aan.

Tekst en foto: Toine van Bergen

Dehue

administratie- en belastingconsulent

Administratiekantoor Dehue
"het kantorencentrum"
Kerkenbos 1103b
6546 BC Nijmegen

Telefoon: 024-6637870
E-mail: info@dehue.nl
Internet: www.dehue.nl

Al 25 jaar het betaalbare adres voor uw boekhouding, jaarrekening, salarisadministratie, belastingaangifte, toeslagen, budgetbeheer en overige financiële aangelegenheden.

RUGBYCLUB WASPS WEG UIT STADDIJK

Op sportpark Staddijk groeien enkele sportclubs behoorlijk uit hun jasje. Na jarenlang overleg met de gemeente gaan enkele clubs verhuizen om ruimte te maken.

Ze gaan naar andere delen van Nijmegen en misschien komt er ook een verhuizing intern op het park. In 2018 maakte rugbyclub de Wasps als eerste bekend te verhuizen. Dit jaar is op sportpark de Biezen hun nieuwe clubgebouw klaargekomen. Ook hebben ze nu twee velden. De eerste zichtbare verandering op de Staddijk is de sloop van het oude Waspsclubhuis. In juli ging het tegen de vlakte. Hun oude veld zal naar voetbal-

club Oranje Blauw gaan. De volgende stap zal de verhuizing van korfbalclub Keizer Karel zijn (zie *de Dukenburger* nummer 5). Volgens de plannen uit 2017 zullen vervolgens nog meer clubs verschuiven om uiteindelijk meer ruimte te creëren voor de nog steeds groeiende hockeyclub HCQZ.

De Wasps zijn verhuisd naar sportpark De Biezen, Rivierstraat 10. Het afgelopen jaar is aan de Rivierstraat een nieuw clubhuis gebouwd. Er zijn twee rugbyvelden en een trainingsveld in gebruik genomen. Voor de wedstrijden is er nu ook een echte tribune.

Tekst en foto: Peter Saras

TAALCAFÉ OPEN

Het Taalcafé in Wijkatelier Lindenholt gaat in september weer open. Na de feestelijke opening op 11 maart moest het Taalcafé helaas meteen weer sluiten vanwege de coronacrisis.

Vanaf woensdag 9 september zijn mensen die de Nederlandse taal (beter) willen leren weer van harte welkom tussen 10.00 en 12.00 uur. Het Taalcafé in Lindenholt is opgezet door de Bibliotheek Gelderland Zuid in samenwerking met welzijnsorganisatie Bindkracht10. Directeur Bert Hogemans van de Bibliotheek Gelderland Zuid: 'Het Taalcafé is een mooie aanvulling voor een diverse wijk als Lindenholt: een plek waar je informeel de Nederlandse taal kunt leren en buurtgenoten leert kennen.'

Het gratis Taalcafé is er voor iedereen die de Nederlandse taal (beter) wil leren. Er zijn vrijwilligers aanwezig om te helpen met oefenen. Het zijn gezellige ontmoetingen, met elke keer een ander onderwerp om over te praten. Het Taalcafé vindt iedere woensdag plaats in Wijkatelier Lindenholt (Zellersacker 10-03). Meer weten over hulp met taal bij de bibliotheek? Kijk op www.obgz.nl/taalvaardig.

Tekst: Susan Bink, bibliotheek

KUIL BIJ HOTEL ERICA IN BERG EN DAL

Bij hotel Erica in Berg en Dal is een enorme kuil. Die heeft alles met Dukenburg te maken.

De Nijmeegse fotograaf Arthur fietste op 9 augustus naar Berg en Dal. Hij nam deze foto en schreef erbij: 'In de kuil achter hotel Erica in Berg en Dal. Vlakbij Nijmegen. Zondagmiddag. Bijna helemaal alleen.' De mensen van de website Klim bij Nijmegen wisten het antwoord: 'De kuil bij Nijmegen-Oost.... helaas geen prehistorisch landwerk, meteoorkrater, of Romeins stuwmeer, zelfs geen leem, maar ordinaar vinexzand.' Hier is zand gewonnen voor de bouw van Dukenburg.

Tekst: René van Berlo. Foto: Arthur

SPORTWEEK

Dukenburg in beweging

18 tot en met 27 september staat er een sportieve week voor de deur, niet zomaar een sportieve week maar *de Nationale Sportweek*.

Deze week is onderdeel van de Europese Week van de Sport en staat dit jaar in het teken van *Sport doet iets met je*. In Dukenburg zullen er verschillende sportieve activiteiten zijn. Alvast een voorproefje:

Altijd al willen weten welke sporten je kunt vinden op de Staddijk? Dan is zaterdag 19 september het moment om Sportpark Staddijk te ontdekken. Wist je bijvoorbeeld dat er op de Staddijk wel acht sportverenigingen zijn? En dat er nog meer sporten te vinden zijn? Maak op deze dag kort kennis met de sportverenigingen voor jong en oud. De buurtsportcoaches nemen je mee door middel van een sportieve wandeling langs de verenigingen.

Start en eindplek: Oranje Blauw (Staddijk 117). Tijd: 9.45-12.30 uur.

Wil je weten wat er nog meer te doen is? Houd dan sociale media (Facebook Nijmegen Dukenburg) en de posters op verschillende plekken in Dukenburg in de gaten. Aanmelden of wil je meer informatie dan kan dit door te mailen naar dukenburginbeweging@nijmegen.nl. Of neem contact op met buurtsportcoach Sophie Grijs: 06 11 47 78 62.

Wat doet sport met jou? We zien je graag tijdens de Nationale Sportweek.

Tekst: team Dukenburg in beweging
Foto: Theo Vermeer

WEGDEK STADDIJK KRIJGT OPKNAPBEURT

De Staddijk krijgt vanaf de Van Boetbergweg langs Weezenhof tot aan de brug over de snelweg A73 een nieuwe asfaltlaag.

De huidige laag is versleten. Dat wordt aangegrepen om er tegelijk stiller asfalt neer te leggen. Met deze werkzaamheden worden ook maatregelen meegenomen om het fietspad bij de kruising aan te passen. Voor de verkeerslichten met de Van Boetbergweg komt een betere opstelstrook. De illegale en gevaarlijke doorsteek naar het korte stukje

fietspad en dit stukje fietspad aan de Weezenhofkant worden weggehaald (foto).

De Staddijk tussen de Van Boetbergweg en Aldenhof 14^e straat zal grootser worden aangepast. Dit zeer slecht stuk met kuilen en verzakte zijkanalen zal opnieuw ingericht worden, zodat het meer een 30-kilometerweg is. Er komen onder andere drempels. Bij de kruising met de 14^e straat Aldenhof komt een plateau. Ook hier komt het stillere asfalt. Op 11 september is de klus gereed.

Tekst en foto: Peter Saras

eHUB ZWANENVELD LOOPT SLECHT

Vlakbij de hoofdingang van de Prins Mauritssschool in Zwanenveld is een eHUB. Hier kunnen mensen een elektrische fiets of bakfiets huren.

Er zijn tien eHUB's in Nijmegen. Die in Zwanenveld is de enige in Dukenburg. Vlak voor het ter perse gaan van dit nummer is de redactie gaan kijken.

Er staan zes fietsen en één bakfiets. De op-laadstations waar de fietsen in staan zijn zo te zien niet aangesloten. De kabels liggen er loos bij. De bakfiets heeft zelfs helemaal geen aansluiting. Vermoedelijk zijn alle accu's leeg.

De fietsen hebben zachte banden, een heeft al geen handvatten meer en de verlichting was zo te zien ook niet in orde. Ze staan

onder een plakboom, dus plak op zadels en handvatten.

Volgens buurtbewoners is er ooit één fiets even weggeweest.

Tekst: René van Berlo en Peter Saras
Foto: Peter Saras

BOUW WINKELCENTRUM MEIJHORST

In de eerste week van de schoolvakantie werden op de bouwplaats van de nieuwe Albert Heijn en Lidl 295 schroefpalen in de grond geboord.

Ze gingen ongeveer 7½ meter de grond in om direct daarna gevuld te worden met beton. In de verse beton werd vervolgens de bewapening geperst en na uitharding ontstaat dan een 'heipaal'. Traditioneel heien zou in deze omgeving, door de trillingen, teveel schade veroorzaken. Men is zelfs bang dat het sterk verouderde zwembad kan gaan scheuren. Na nog wat afrondende werkzaamheden sloot de bouwplaats vervolgens op vrijdag 17 juli voor twee weken vakantie. De geboorde en met beton volgestorte palen konden dan goed uitharden zodat begin augustus met het fundament kon worden begonnen.

Het wegenbouwbedrijf heeft zijn werkzaamheden bij winkel- en wijkcentrum in Meijhorst tijdelijk afgesloten. Alle overgangen van nieuwe naar oude bestrating zijn tijdelijk dichtgemaakt. Bij de Ontmoetingskerk, wijkcentrum en voor Albert Heijn zijn extra mindervalideparkeerplekken gekomen. Na de zomervakantie zijn weer meer activiteiten in het wijkcentrum. De parkeerdruk zal toenemen. Er moet dan misschien ook buiten het parkeerterrein een plekje gezocht worden. Hiervoor kan men onder andere bij de sporthal aan de 11^e straat terecht. Ga niet dubbel geparkeerd staan of met twee wielen op de stoep met risico op een hoge boete. In 2021 met opening van de supermarkten zijn er ongeveer veertig plekken meer dan voorheen.

Tekst en foto: Peter Saras

ALDENHOF

Kortste 30-kilometerzone van Nederland?

De werkzaamheden rond de maisonnettes in Aldenhof hebben op de 14^e straat tot een unieke verkeerssituatie geleid. Er is een 30-kilometerbord geplaatst vlak voor de kruising met de rondweg. Daar wordt juist weer aangegeven dat deze zone eindigt. Resultaat: een 30-kilometerzone van ruim 10 meter.

Tekst en foto: Toine van Bergen

AFVALCOACHES

Op negen dagen in augustus zijn afvalcoaches van de Dar in gesprek gegaan met bezoekers van Winkelcentrum Dukenburg. Zij praatten met hen over bijvoorbeeld afvalscheiding en zwerfafval. Bezoekers konden ook vragen stellen.

Tekst: René van Berlo. Foto: Dar

WIJ ZIJN ER VOOR ALLE FIETSERS!

2020 35 jaar!!

Bike Totaal
scheepers
rijwielspecialist

Malvert 70-17
6538 DP Nijmegen
Telefoon 024 - 344 63 23
info@scheepersbiketotaal.nl
www.scheepersbiketotaal.nl

BATAVUS dutchid Gazelle Loekie MERIDA DWIC vanraam

Pianist en vriend in het StAAD-koor

Henk Arnold woonde met zijn artistieke echtgenote Lies in een fijne straat in Lankforst. Zo lang mogelijk zelfstandig, waarbij zij voor kinderen uit de buurt een beetje opa en oma vormden. Jeugdigen die 'krantjes' bezorgden, zoals *de Dukenburger*, kregen een appel, een koekje of een ander vriendelijk bedankje.

Het van oorsprong Limburgse echtpaar stond actief en positief in het leven. Lies kwam met haar kunstuitingen in het vroege najaar van 2015 met een artikel in *de Dukenburger* terecht (oktobernummer). Nadat zij was overleden verhuisde Henk naar het woonzorgcentrum Nijevelt. Daar kwam eind juni een einde aan zijn leven, waarin muziek dezelfde grote rol speelde als beeldende kunst in het bestaan van zijn vrouw. Voor het StAAD-netwerk, zowel voor de leiding als de cursisten, stond Henk Arnold onder meer bekend als de pianist die jaren

lang het gezelligheidskoor begeleidde: bij het oefenen van de liedjes en bij de feestmiddagen tweemaal per jaar. Tot zijn gezondheid begon te tanen. Toen moest Henk deze rol loslaten.

Verdrietig

Ineke Derksen die aan de wieg stond van het StAAD-koor haalde mooie herinneringen aan Henk op: 'Henk was behalve onze pianist ook een vriend geworden. Samen met Lies hebben we veel gezellige avondjes gehad. Henk kon de moeilijkste nocturnes van Chopin spelen, maar je kon er op wachten, bij het overgangsakkoord van *plaisir d'amour* struikelde Henk. Kennelijk had hij geen zin om van kruisen naar mollen te gaan, het was grappig, dit hoorde gewoon bij hem. Henk kon steeds weer vol trots praten over zijn kleinkinderen, vooral omdat zij het muzikale genenpakket geërfd hebben. Zij volgden met succes een conservatoriumopleiding en dat klonk Henk als muziek in de oren. Of zij de polonaise van Chopin

even goed als Henk in de vingers krijgen, is nog de vraag. Zeker is wel dat muziek een blijvende herinnering zal zijn aan hun opa Henk. Nadat Henk gestopt was met het begeleiden van het StAAD-koor, ging zijn gezondheid steeds meer achteruit. Hoewel hij de gezegende leeftijd van 89 jaar bereikte, is het toch altijd weer verdrietig om te weten dat zo'n goed mens niet meer onder ons is.'

De koorleden zullen deze woorden van Ineke zeker beamen en waarderen als eerbetoen. In *de Dukenburger* nummer 5 van zomer 2015 stond een eerder geschreven en gekiekt portret van Henk Arnold, met het accent op de StAAD-cursus *Kennismaking met muziek* die hij eigenhandig samenstelde.

'Echte muziek'

Ook Toon Kerssemakers bewaart, als spreekstalmeester bij de jaarlijkse feestmiddagen van StAAD, bijzondere herinneringen aan Henk: 'Ik heb bij Henk in het begin een enorme fout gemaakt door aan hem te vragen tijdens de pauzes achtergrondmuziek te spelen. Ik vergeet nooit dat hij met een blik vol droefenis over mijn onbegrip antwoordde dat hij geen achtergrondmuziek, maar echte muziek wenste te spelen. En het bleek ook echte muziek te zijn. Want wanneer je even op een rustig plekje ging zitten om naar Henk te luisteren hoorde je werkelijk echte muziekpareltjes. Onverstoorbaar spelend tijdens al het geroezemoes. Voor mij nog steeds Henk Arnold ten voeten uit.'

Opvolging

Henk was bij de feestelijke StAAD-kerstviering zo'n vijf jaar geleden nog betrokken. In de zaal bevond zich Jan van Egmond die hem later zou opvolgen. De beide pianospelers wisten dat toen nog niet. Als begeleider van het dameskwartet Quattro Colori, musiceerde Jan intussen regelmatig in huize Nijevelt. Recentelijk was daar een bewoner die de zangeressen en de pianist steevast complimenteerde met hun optreden. Dit bleek Henk Arnold te zijn en achteraf is Jan van Egmond blij dat Henk zo van hun muziek genoot.

**Tekst met dank aan Ineke en Jan:
Toon Kerssemakers en Hette Morriën
Foto: Peter Saras**

RENOVATIE VIJVERHORST IN MEIJHORST

In september 2020 start de renovatie van de Vijverhorst aan de 16^e en 17^e straat Meijhorst. Het 46 jaar oude complex met 108 woningen krijgt een flinke opknapping en zal energiezuiniger worden.

Men zal beginnen met de werkzaamheden binnen in de woningen. Vanaf februari/maart 2021 volgt de buitenschil. Naast het normale onderhoud zullen er werkzaamheden zijn die de isolatie en veiligheid van het complex verbeteren. In het voortraject is iedereen persoonlijk geïnformeerd en is bekeken wat er in elke woning moet gebeuren. Vervolgens heeft bijna 90 procent van de bewoners ingestemd met de voorstellen.

Energiezuiniger

De woningen worden extra geïsoleerd en krijgen drielaags-HR+++glas. Ze krijgen onder andere beter geïsoleerde leidingen. Bij betere isolatie volgt ook betere ventilatie. Het hele ventilatiesysteem in het complex wordt vernieuwd, deels met sensors die CO₂ en vocht metend sturen. In de keuken wordt een draadloze handzender geplaatst met de mogelijkheid om bij te regelen. Iedere woning krijgt een aansluiting voor elektrische koken.

De verwachting is dat de energiekosten voor de bewoners met 20 tot 50 procent omlaag gaan. Ook de servicekosten gaan met vier euro per maand omlaag door het gebruik van zonnepanelen en led-verlichting. De huurprijs gaat met 9 euro per maand omhoog.

Veiligheid

Alle woningen krijgen een nieuwe voordeur met driepuntsluiting. Aan de galerijzijde krijgt het uitzetraam in de keuken een anti-inbraakstang. De bergingen en gangen zullen ook aangepast worden. Zo komen er

stevigere bergingsdeuren en led-verlichting in het trappenhuis en op de galerijen waar dat nog niet zo is. De toegangsdeuren van de bergingsgangen krijgen een glasopening in het midden, voor zicht in de gangen en voor een groter veiligheidsgevoel. Om de vluchttijd bij brand te verlengen komen er brandvertragende deuren. De woningen krijgen rookmelders.

Aan de buitenkant van het complex krijgen de kopgevels panelen met isolatie die voldoen aan de brandveiligheidseisen en er komen zonnepalen op het dak. Het hele complex zal geschilderd worden. Zo worden alle buitendeuren blauw. De nieuwe bekleding van de kopgevels zal in verschillende grijstinten uitgevoerd worden. Daarnaast krijgen de balkons nieuwe hekken en komen er hogere matglazen schermen tussen de woningen. Ook de trappenhuisen en entrees krijgen een schilderbeurt.

Start en duur werkzaamheden

In september start men met de werkzaamheden in de woningen. Eerst zijn de woningen met 1600-nummering aan de beurt. Naast bovenstaande kan het werk in de woning voor zover noodzakelijk uitgebreid worden met de renovatie van douche, toilet en/of keuken. Wanneer ook douche, toilet en keuken aangepakt worden is dit gepland voor twee à drie weken. Voor deze bewoners zijn er logeerwoningen beschikbaar. De werkzaamheden aan de buitenschil starten in februari/maart. Men hoopt in juni/juli 2021 alles af te kunnen ronden. Omdat het werk in de woning over meerdere dagen is verdeeld zal dit nogal wat impact hebben. Meer en uitgebreidere informatie, met onder andere filmpjes, is te vinden op: www.portaal.nl/projecten/vijverhorst-nijmegen.

Tekst en foto: Peter Saras

NACHTOMMETJE

De tiende editie van de Nachtommetjes (n80) van Nijmegen, zal zeker niet onopgemerkt aan Dukenburg voorbijgaan.

Dit traditionele evenementje werd tien jaar geleden uitgerold over de stad door de eerste nachtburgemeester (n8B) Doro Krol. In ons stadsdeel zijn de zeven wijken om en om aan de beurt geweest om het n80 te herbergen. Traditioneel komt een gezelschap op de eerste zaterdagavond van oktober bij elkaar en wandelt langs verrassende of onverwachte zaken. Muziek, verhalen, verlichting, natuur, gedichten, dans, een bijzondere hobby van een wijkbewoner, kunst, versnaperingen en een afsluiting met een drankje. Dat zijn zo'n beetje de hoofdingrediënten van het n80. De verwachting is dat in oktober van dit jaar nog gerekend moet worden met de RIVM-maatregelen. Daarom zullen de aanpak en invulling van de wandeling in de herfstvooravond afwijkend zijn. Aan een passend programma wordt hard gewerkt. De kartrekkers zullen er zeker het beste van maken. Als alles rond is en de locatie(s) zijn vastgelegd, krijgen bewoners van bijvoorbeeld een flatgebouw of een straat/straten een berichtje in hun brievenbus als uitnodiging. Foto's van het gebeuren krijgen na afloop vast wel een plaatsje in dit blad.

Tekst: Hette Morriën

Foto: Jacqueline van den Boom

ONTMOETINGSKERK

Samen ruimte maken voor rouw

Als een dierbare is overleden, is het belangrijk om goed afscheid te nemen, om door te kunnen gaan met leven. We hebben beelden, aanraking en gesprekken nodig. Nu we leven met de beperkingen van corona gaat dit vaak niet.

Het is pijnlijk om je naasten niet nabij te kunnen zijn op de manier die je zou willen. Dat geeft een gevoel van machteloosheid en soms radeloosheid. Je kunt niet samen rouwen zoals je dat nodig hebt, alle normale ritmes en contacten zijn verstoord.

Hiervoor zijn we in de zomer begonnen met middagen, waarin ruimte is om ervaringen rondom rouw te delen, andere ervaringsverhalen te horen en de troost van samenkomen en delen te voelen. Voor ieder die in de afgelopen maanden, of langer geleden, een dierbare heeft verloren aan de dood. De middagen worden begeleid door één van de pastores en andere deskundigen.

10 september, 24 september van 13.30 tot 15.00 uur in de Ontmoetingskerk, Meijhorst 70-33.

Aanmelden vooraf is niet nodig, We houden rekening met alle coronamaatregelen en noteren enkele contactgegevens ten behoeve van mogelijk GGD-contactonderzoek.

Tekst: pastors van de Ontmoetingskerk
Foto: Quest for Meaning

NIEUWE WEGWIJZERS WAALSTEDE

In het overleg met bewonersorganisaties voor en tijdens de bouw van uitvaartcentrum Waalstede aan de Staddijk zijn afspraken gemaakt over de verkeersstromen. De toegangsroute is zo vastgesteld dat deze verloopt via de Van Rosenberg-weg en de Streekweg naar de Staddijk.

Met de opening van het uitvaartcentrum kwamen er op diverse plekken blauw-witte noodborden, hier en daar nog te zien. Het hielp echter niet veel. Regelmatig moesten

verdwaalde automobilisten op het goede spoor gewezen worden. Er kwamen zelfs gele borden bij, die we kennen van wegwerkzaamheden. Sinds deze zomer zijn de eerste goed duidelijke wegwijzers geplaatst in 'ANWB-look'. De routeplanner van de ANWB weet inmiddels *Staddijk 130* ook te vinden. En een goed ge-updated navigatiesysteem vindt uitvaartcentrum Waalstede ook.

Tekst en foto: Peter Saras

ZOMAAR MEIJHORST

Creativiteit all-over met de lange virussluiting van sportclubs en competities. Zo zijn er en der in de wijk baskets geplaatst. Buiten zijn, bewegen, maar dan toch in je eigen veilige omgeving.

Tekst en foto: Peter Saras

'Er moet wat aan het winkelcentrum worden gedaan'

Wij Weezenhof is de naam van een serie interviewprogramma's dat te volgen is op YouTube. Het is een project van initiatiefnemer en hobbyist-filmmaker Leon van Velthuisen, Tineke Baart namens Huis van Weezenhof en Nijmegenaar van het jaar Qader Shafiq.

Wij Weezenhof heeft als doel verbinding in deze wijk tot stand te brengen. Er is op dit moment weinig gelegenheid om bij te praten en zo op de hoogte te blijven van wat er speelt om ons heen. In de serie kwamen tot nu toe Fifi Groenendijk, Basir Popal, Gina Beijen, Elisabeth Elbersen, Charles Hamburger, Bart Huitsing, Gemmy van Doorn, Jan Hein Egberts en Hubert Bruls aan de beurt. Dit zijn bekende Weezenhoffers die bijzondere prestaties hebben geleverd of zich op een andere manier voor onze wijk hebben ingezet. Een belangrijk thema is hoe zij Weezenhof als woonwijk ervaren en vooral wat de positieve aspecten van het wonen in die wijk zijn.

In een vorig nummer heb ik al geschreven hoe Qader Shafiq de gesprekken met de gasten voert. Het zijn uitzendingen op professioneel niveau. Qader weet de gasten goed aan de praat te krijgen zonder zichzelf op te dringen. Zijn wijze van gespreksleiding kan een voorbeeld zijn voor veel tv-interviewers.

Van het interview met burgemeester Hubert Bruls willen we hier een verslag doen, omdat de burgemeester veel over Dukenburg én Weezenhof te melden had. Daarbij kwamen ook zijn bemoeienissen met het landelijk coronabeleid ter sprake.

'Op 23 maart begon de lockdown', vertelde Bruls. 'Voor mij als voorzitter van het Veiligheidsberaad betekende dat veel crisisoverleg. De telefoon stond de hele dag niet stil en ik voelde me een soort brandweerman die op ieder moment brandhaardjes moest gaan blussen. Dankzij de medewerking van veel goede collega's zijn we er weer redelijk bovenop gekomen. In Nijmegen leefden we aan de rand van het Brabantse crisisgebied. Er waren dan ook veel besmettingen en een groot aantal sterfgevallen. Maar het had veel erger gekund. We zijn er nog redelijk goed doorgelopen. Dat kwam niet vanzelf. We hebben ons jarenlang actief op een ern-

stige crisissituatie voorbereid. Toen de lockdown plotseling een feit was, konden wij een daadkrachtig crisisteam bij elkaar roepen. Dat kon op korte termijn doeltreffend en effectief beleid ontwikkelen en doorvoeren.'

Maar de burgemeester is zich er heel goed van bewust dat de coronacrisis het Nijmeegse leven ernstig heeft verstoord: 'Veel mensen waren ernstig ziek en kinderen konden niet naar school. We hebben veel ongemak gehad, maar dankzij de inzet van de bewoners is de zaak nu rustiger geworden. Minder mensen worden ziek. Maar het is wel belangrijk dat we van nu af aan een beetje op elkaar gaan letten.'

Oud-Weezenhoffer

Veel mensen weten niet dat onze burgemeester als eerstejaars student een tijdje in Weezenhof heeft gewoond, bij de familie De Bok. Toen hij burgemeester werd heeft hij mevrouw De Bok nog bezocht. Haar man was enkele jaren eerder overleden. 'Het was een bijzonder moment', aldus de burgemeester, die zich ervan bewust is hoezeer Dukenburg in de loop der tijd is veranderd. 'Toen ik als student hier woonde, was een vijfde van het aantal Nijmegenaren Dukenburger. Intussen woont maar één van de acht Nijmegenaren in Dukenburg. Dukenburg is dus een krimpgebied. In de nieuwjaarsrede heb ik gesteld dat de gemeente dit jaar extra aandacht aan Dukenburg geeft. De gemeente heeft besloten vooral te gaan investeren in het kanaalgebied, want het kanaal verbindt Dukenburg en de rest van Nijmegen. Hier moeten

we gaan investeren in de bouw van nieuwe woningen en nieuwe bedrijven, zodat dit gebied beter aansluit bij Winkelsteeg en dichterbij Nijmegen komt. Daarvoor is wel steun van de bewoners nodig. Het zal erop aankomen, hoe deze plannen kunnen worden gepresenteerd en verwezenlijkt.'

In het interview benadrukte de burgemeester het pluriforme karakter van Dukenburg, waar iedere wijk zijn eigen charmes heeft: 'Veel mensen beseffen nauwelijks dat Dukenburg het groenste stadsdeel van Nijmegen is. Het is hier goed wonen. Dukenburg ligt in het land vrij centraal. Voor thuiswerkers is dit een aantrekkelijk woongebied, met veel ruime woningen en veel groen. Men is via de autoweg vrij snel op zijn werkplek elders. Dukenburg ligt wat dit betreft gunstiger dan de binnenstad.'

Weezenhof heeft goede toekomst

Volgens burgemeester Bruls waren de Weezenhoffers die al langer in de wijk woonden, best tevreden – tot de noodlottige brand in het winkelcentrum toesloeg: 'De gemeente beseft heel goed, dat als Weezenhof aantrekkelijker wil worden voor nieuwkomers, er toch wat aan het winkelcentrum moet worden gedaan. Vanuit de gemeente doen we alles om het winkelcentrum te herbouwen. Dat wil niet zeggen dat wij als gemeente hier een winkelcentrum plannen, waarvoor door de wijkopbouw onvoldoende klanten en middelen zijn om te overleven. Veeleer denken wij dat door het vestigen van nieuwe bedrijfjes of bijzondere vormen van creativiteit de wijk nieuw leven kan worden ingeblazen. Dat is het mechanisme dat overal geldt, ook in Dukenburg. Ik verwijs hierbij graag naar het Willemskwartier, dat een geweldige transformatie heeft doorgemaakt en van een verpauperde volkswijk een bloeiende wijk is geworden, doordat er nieuwe mensen zijn gaan wonen die de wijk levendig hebben gemaakt. Ook Hatert is geweldig opgeknapt en de wijk wordt steeds leefbaarder. Met de invulling van het kanaalproject kan dit in Dukenburg ook bereikt worden. Maar dan moeten we wel allemaal meedoen.'

Tekst: Janwillem Koten

Foto: Jacqueline van den Boom

ING ZWANENVELD

Het ING-kantoor in Zwanenveld is definitief gesloten. Halverwege augustus stuurde de bank een brief met deze mededeling naar haar klanten in Dukenburg. Het kantoor was al sinds het begin van de coronacrisis dicht. Toen de brief werd bezorgd, meldde de geldautomaat al dagen dat hij 'tijdelijk buiten bedrijf' was. Vermoedelijk wordt 'altijd' bedoeld. SNS is nog de enige bank met een filiaal in Winkelcentrum Dukenburg.

Tekst: René van Berlo

Duukjes

Duukjes zijn gratis, niet-commerciële advertenties voor lezers van de Dukenburger. Ook een advertentie plaatsen? Mail naar info@dedukenburger.nl.

Collectanten Dierenbescherming

In de week van 27 september tot en met 3 oktober vindt de jaarlijkse collecte van de Dierenbescherming plaats. Wilt u zich ook inzetten voor de dieren en helpen als collectant in uw eigen wijk? Met een paar uurtjes van uw tijd zijn wij al heel blij! Aanmelden kan via <https://www.dierenbescherming.nl/collecte>.

Sportschoenen

Geen weken, maar zeker al maanden staat een paar blauwe sportschoenen geparkeerd in een stapel gekapte boomstammen, veilig voor weer en wind. Wie is deze schoenen verloren of per ongeluk kwijt geraakt? De stammenpiramide is te vinden op de kruising van de Vendam en de Gasthuisbergweg, randje Overasseltse en Hatertse Vennengebied.

De Diervoort

In de weide tussen speelgaard en paardenspul van De Diervoort is het deze zomer voor het eerst mogelijk geweest om te eten in de tuin. Tafels en stoeltjes op anderhalve meter van elkaar opgesteld met parasols tegen de zonneschijn vormden een plaatje. Wellicht gebeurt dit volgend jaar opnieuw? TV Gelderland schonk er eveneens aandacht aan, het zag er mediterraan uit op het scherm.

STEP IN CORONATIJD

'Wat gaan we doen? Nemen we de toetsen vanmiddag wel of niet af?' Ik stond in de bibliotheek van STEP met de telefoon in mijn hand op het punt om naar Dukenburg te fietsen.

Het was vrijdagmiddag 13 maart, dagelijks was er nieuws op de liveblog van de NOS en in de kranten over corona. De maatregelen werden met de dag strenger maar de anderhalve meter was nog niet uitgevonden. We zaten midden in de jaarlijkse toetsperiode en StAAD, de organisatie met het computerlokaal waar we onze toetsen afnemen in Wijkcentrum Dukenburg, had de eigen digitale lessen die dag al gestaakt: teveel cursisten te dicht op elkaar.

'We stoppen ook, het risico is te groot', was het antwoord van Mustapha, onze directeur. De voorafgaande dagen hadden we nauwlettend de richtlijnen van het RIVM in de gaten gehouden.

Vanaf dat moment stopte STEP met het lesgeven in de klas en diezelfde middag nog werd dit naar de vrijwilligers en de cursisten gecommuniceerd, 43 groepen die geen les meer kregen.

Maar toen was de vraag de maandag erop na het weekend: Wat nu? Dit hadden we nog nooit meegemaakt. Moesten we doorgaan met lesgeven, maar hoe? Hoe stonden de vrijwilligers hierin en hoe de cursisten?

We hebben het ze gewoon gevraagd, zowel aan de vrijwilligers, de docenten en taalcoaches maar ook aan de cursisten: 'Hoe kijken jullie er tegenaan?' 'Zou je les willen geven of krijgen, op afstand online, via WhatsApp, op de mail of vind je het gewoon fijn om op zijn minst telefonisch contact te houden? Uit deze inventarisatie kwam naar voren dat een deel van de vrijwilligers open stond voor lesgeven, maar hierover nog niet had nagedacht, hoe? En een deel van hen teveel aan het hoofd had door corona. Dat gold ook voor de cursisten, sommigen stonden er positief tegenover, maar er waren anderen die met de kinderen thuis van school het te druk hadden om taallessen te volgen.

Natuurlijk waren we niet de enige, landelijk zat iedere school, iedere organisatie in hetzelfde schuitje wat ervoor zorgde dat er een uitbarsting op het internet was van online trainingen voor afstandsonderwijs, bijvoorbeeld met Zoom. We stimuleerden vervolgens onze taaldocenten en taalcoaches om deze trainingen te volgen, van bijvoorbeeld

Bureau Nederlands als Vreemde Taal, van uitgeverij Kleurrijker en verschillende webinars voor taalcoaches van Het begint met taal. Maar we volgden ze ook zelf, de teamleden, wij waren even onervaren in het online communiceren.

En het leuke is dat, zodra een vrijwilliger een training had gevolgd, de reactie was: 'Hee, dat is toch niet zo ingewikkeld als ik dacht. Het is te doen. Dat wil ik ook proberen', en maatjes, andere docenten of taalcoaches gingen zoeken om samen te oefenen. Eerlijk gezegd had ik die ervaring ook en ik weet dat dit ook geldt voor mijn collega's. Na een paar keer uitproberen, ging het niet zo slecht, het was zelfs een uitdaging. Ik heb toen wel een nieuwe laptop, op de oude zat geen camera, aangeschaft en ben hiermee de moderne tijd ingetrokken.

STEP heeft vervolgens twee weken lang elke dag voor de vrijwilligers oefensessies met Zoom gehouden, waar je zo vaak je wilde aan mee kon doen, tot je dacht dat je het onder de knie had, het was laagdrempelig en leerzaam om uit te wisselen, iedereen was een beginner. Aansluitend zijn we weer begonnen met lesgeven, maar nu online en met WhatsApp, of via de mail. Daarnaast hebben sommige docenten een bellijst opgesteld van groepen met cursisten waarbij dit niet lukte. Deze cursisten belden zij tijdens de lestijd ieder apart een kwartier om contact te houden en te vragen hoe het thuis ging.

Maar het ging niet vanzelf beamen Roya en Rachida, trajectbegeleiders bij STEP, terwijl we in diezelfde bibliotheek napraten onder het drinken van een kopje thee.

Rachida knikt: 'Bijvoorbeeld een docent die belde en zei: "Ik heb maar twee van de tien cursisten in mijn online les. Hoe kan dat?" Het bleek dat het de cursisten niet lukte om in te loggen en als het wel lukte, dan vielen ze uit de sessie en konden niet terugkomen. Ik ben zelf gaan meedoen met de les om te ondersteunen.' 'Ja inderdaad', zegt Roya. 'Of een schrijfdocent van een net gealfabetiseerde groep cursisten. Weet je, cursisten die moeite hebben met schrijven hebben ook nauwelijks digitale vaardigheden, ze kunnen de letters en tekens op het toetsenbord niet goed lezen en kunnen niet zo goed met een computer omgaan. Met deze groep werd toch geprobeerd te werken met Zoom, de docent was er elke vrijdag zes weken lang mee bezig. De les startte om 10 uur en om 9 uur zaten de docent en ik klaar. Met WhatsApp stuurde ik berichtjes naar de cursisten: 'Hoe gaat het met je? Om 10 uur is

er les.' Dan had een cursist geen geluid, dan weer geen beeld. Dus gaven we instructies via WhatsApp of belden ze op. Elke maandag hielden de docent en ik een overleg via Zoom. 'Hoe gaan we het komende vrijdag aanpakken? Ik videobelde de cursist bij wie het niet lukte en zei "Draai je computer even om, dan kan ik meekijken" en dan liet ik weer met mijn computer zien waar de cursist op moest klikken om een link te openen. Stap voor stap dus.' Maar toch, na zes weken belde die docent me ontmoedigd op: 'Heeft dit wel zin?' 'Zal ik niet beter wachten tot de school weer opengaat? Ik zei toen: 'Het is niet dat de cursisten niet willen, maar ze kunnen het gewoon nog niet. Het is echt jammer als je nu stopt want dan is het contact weg tot na de zomervakantie.' Ondertussen waren cursisten smoesjes als 'te druk' gaan opsturen als reden dat ze de les niet konden volgen, alleen maar omdat ze zich schaamden dat het niet lukte: 'Misschien kan ik beter wachten tot we weer in de klas les hebben.' Maar toen zei ik: 'Zou je ook stoppen als er vanaf volgende week met WhatsApp les wordt gegeven?' 'Nou WhatsApp is oké, dat

doe ik zelf al.' Toen hebben de docent en ik een plan gemaakt. Hij had gelukkig al een training over actieve werkvormen met WhatsApp gevolgd. Vanaf de eerste dag met WhatsApp werd de opkomst meteen veel beter waardoor ook hij het weer zag zitten en zelfs vrolijk werd. Alle cursisten die wilden stoppen, deden nu mee.

'Weet je', Roya en Rachida beginnen tegelijkertijd te praten en vullen elkaar knikkend aan. 'Die laagopgeleide groepen semi-gealfabetiseerde cursisten van wie sommigen nog nooit een mobiel hadden gebruikt, moet je niet vergeten. We hebben contact gezocht met hun kinderen en uitgelegd hoe belangrijk het was voor hun vader of moeder om contact te houden, om alleen te kunnen zeggen: "Hallo, hoe gaat het met jou?" Een dochter die getrouwd was gaf elke maandagochtend haar mobiel aan haar moeder en ging er naast zitten om te helpen. Maar wel zo dat niemand haar zag. Of een zoon die op de middelbare school zat en druk was met thuis leren, gaf toch zijn mobiel aan zijn moeder tijdens de les en hielp. Via WhatsApp werd er gelachen en werden er fo-

to's van spullen thuis naar elkaar gestuurd.' 'Het was denk ik', zegt Mustapha, als ik hem op zijn kantoor spreek, 'achteraf gezien erg belangrijk dat de docent zich realiseerde dat deze andere les, dit andere contact vooral gericht op communiceren, ook zinvol was. Taalverwerving stond nu niet centraal, maar het verbinding zoeken met elkaar.'

Nu de maatregelen versoepeld zijn en we na de zomervakantie weer in de klas les gaan geven, kunnen we bij STEP met trots vaststellen dat het ons gelukt is driekwart van de lessen door te laten gaan, met vrijwilligers die zich extra hebben ingezet en moeite hebben gedaan om iets nieuws te leren. Dat geldt ook voor de cursisten, die vaak ondersteund door familie, een zoon, een dochter in de les zaten.

Cursisten en vrijwilligers hebben aangegeven dat ze er naar uit kijken om elkaar weer te ontmoeten in september en dat doen wij bij STEP ook, tot dan!

Tekst: Anneke Tijn, STEP

Foto: STEP

DUKENBURG ZICHTBAAR SCHONER DANKZIJ ASSISTENT-WIJKVEGERS

Harm, Jurgen, Anja en Ingrid: klaar voor hun dagelijkse ronde door Dukenburg.

Dar ... en 't is weer fris. Die slogan wordt in Dukenburg sinds begin 2018 extra kracht bijgezet door de inzet van assistent-wijkvegers. Met en in hun elektrische bakfiets verzamelen ze dagelijks tientallen kilo's zwerfafval. Dit wordt zó gewaardeerd dat het project inmiddels in heel Nijmegen is uitgerold.

Op doordeweekse dagen, iets na 7.30 uur, fietsen Anja, Jurgen en Ingrid de brug over vanaf de gemeentewerf aan de Nieuwe Dukenburgseweg. Na het Steve Biko-plein splitst de mobiele brigade zich om Dukenburg kilo's lichter te maken. De statistieken op dagbasis, grofweg? Een assistent-wijkveger legt ongeveer 15 à 20 kilometer af. Gewapend met een prikker en veger en blik is de oogst (per bakfiets) meer dan 20 zakken per dag, die op afgesproken plekken (vaak winkelcentra) worden gelost en vervolgens afgevoerd in een wagen met gesloten bak. Bestuurder daarvan is wijkveger Harm. Hij staat in direct contact met de assistent-wijkvegers, ook als er stortingen grof afval worden aangetroffen die de capaciteit van de bakfiets te boven gaan. 'Je komt van alles tegen', zegt Anja. De magnetron, die ze ooit aantrof kreeg ze nog mee in de laadruimte. 'Maar de tv's, autobanden en zakken met puin pasten niet. Eén van de meest opvallende vondsten? Een keukenblok dat ik verspreid in de struiken vond. Ik voelde me net Hans en Grietje toen ik alles bij elkaar zocht.'

Win-win

Dagelijks rukt Dar op grote schaal uit om Nijmegen en omstreken van afval te ontdoen. In het arsenaal van voertuigen dat daarvoor wordt ingezet, hebben de elektrische bakfietsen snel hun plaats veroverd. Het project assistent-wijkvegen was vrijwel direct een succes, aldus Léon van Haaren, teamleider bij Dar voor onder meer Dukenburg. Hij spreekt over een win-winsituatie. 'Het stadsdeel ligt er zichtbaar schoner en opgeruimder bij. Dat horen we ook van bewoners. Die stellen de extra ogen en oren in de wijk op prijs. Tegelijk doen de assistent-wijkvegers met deze baan weer werkritme op. Ze krijgen een zetje op de arbeidsmarkt.'

Applaus

Is er dan geen enkel vuiltje aan de lucht? 'In het begin was 't wel even aftasten', geeft Léon toe. 'Plekken waar normaal geregeld zwerfafval lag, waren ineens brandschoon. Helaas zie je dan het omgekeerde effect dat mensen makkelijker worden en denken: 't wordt toch wel opgeruimd. Inmiddels is de balans gevonden.' Hot spots hou je altijd, plekken waar vaak ongezien afval wordt achtergelaten. 'Klopt, soms is het dweilen met de kraan open', zegt Anja. 'Dan doe je zo je best en zie je de volgende dag opnieuw troep liggen, alsof je niets gedaan hebt.' Gelukkig schakelt Anja snel. 'Ik voel de drang om alles op te ruimen, dat is de aard van 't beestje. Dit werk bevalt me dan ook uitstekend! Ik geniet van het contact met mensen in de wijk. Ik krijg veel complimentjes en soms zelfs applaus.'

Samen maken we Dukenburg

Dagelijks zetten veel mensen de schouders onder Dukenburg. Dat verdient een podium. Op deze pagina's presenteert de gemeente Nijmegen een mix van persoonlijke verhalen, opvallende ontwikkelingen en handige informatie.

COMPLEX GEPUZZEL VOOR WIJKCENTRA IN CORONATIJD

Half juni gingen Nijmeegse wijkcentra en -speeltuinen voorzichtig van het slot. De route naar heropening na de intelligente lockdown had veel voeten in de aarde, vertelt Daan Jegen, teamleider wijkaccommodaties in regio Zuid (waar Dukenburg onder valt). Hij blikt terug op een enerverende periode. 'Alles was en is anders dan normaal, maar een gevoel van trots overheerst.'

De afspraak met Daan staat in wijkcentrum Dukenburg (in Meijhorst). Normaal gesproken is het hier gezellig druk met allerlei diensten en wijkgerelateerde activiteiten onder één dak, nu is 't duidelijk rustiger. Dat heeft niet alleen te maken met de vakantietijd. Tot nader order van de overheid valt of staat alles met de anderhalve meter-maatregel en andere hygiënische voorschriften. Bezoekers merken dat meteen. Bij binnenkomst kun je niet om de handpomp met desinfectiemiddel heen. Ook de looplijnen en het spatscherm bij de bar vallen direct op. 'Sinds 1 juli kan er weer meer', zegt Daan. 'In theorie mag zelfs alles, mits de ruimte het toelaat. Daar zit 'm de beperking. Omdat we de anderhalve meter moeten aanhouden, passen er in de grote zaal ongeveer 40 mensen in plaats van 200. En in een vergaderruimte voor 15 personen zit je nu met hooguit 4. Logisch dat veel wijkactiviteiten daarom nog niet doorgaan en Stip en de Stadswinkel alleen op afspraak open zijn.'

Nooit saai

Daan is nu ruim een jaar teamleider wijkaccommodaties bij de gemeente Nijmegen. Aan hem de taak ervoor te zorgen dat alles en iedereen in en om 'zijn' wijkcentra (in Hatert/Grootstal, Lindenholt en Dukenburg) en in de beheerde speeltuinen goed functioneert. Zijn dagelijkse bezigheden? Dat varieert van vragen over het vastgoed tot opmerkingen over de prijs en kwaliteit van de koffie. 'Mijn werk is nooit saai', zegt Daan. 'En met name de afgelopen maanden kwam er veel op mij en de rest van het personeel af. De vraag was steeds: Hoe nu verder? Na iedere persconferentie van Rutte stond de telefoon roodgloeiend. Huurders en andere gebruikers van de wijkcentra zaten terecht met veel vragen, waren benieuwd wat er al dan niet mogelijk was, en of er misschien uitzonderingen konden worden gemaakt.'

Teamprestatie

Al was het soms verwarrend en anders dan normaal, Daan kijkt positief terug op de voorbije periode, die voelde als 'terug naar de basis'. Hij wijst op de vloer van het atrium, die opvallend mooi glanst. 'Hier in wijkcentrum Dukenburg hebben we alle vloeren in de was gezet. Dat was een gigantische maar ook bijzondere klus, omdat we 't met z'n allen hebben gedaan. Een teamprestatie waar ik trots op ben!'

Teksten Wijkmanagement Dukenburg - gemeente Nijmegen
www.facebook.com/NijmegenDukenburg
Fotografie ©Jacqueline van den Boom

Populaire muziek luisteren

Ontdek en herontdek populaire muziek! Hoor leuke anekdotes bij sommige artiesten en/of liedjes.

De volgende onderwerpen komen aan bod:

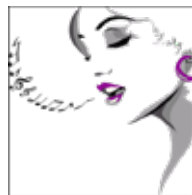
- Jaren '40-'50
- Jaren '60 en '70 en '80
- Chansons
- Schlagers
- Country
- Nederlandstalig
- Luisterliedjes
- Covers

Cursus, 10 lessen, jaarcursusprijs

Lestijd: vrijdag, 11.00-13.00 uur

Startdatum: 18-09-2020

Cursusleider: Ronald v.d. Logt

Kijken over de grens

'beelden van over de wereld'

Er worden foto's getoond van mijn reizen door Peru, Vietnam, Iran, Myanmar, Japan, India, Ghana, Cuba. U leert over de verschillen, maar kijkt ook zeker naar overeenkomsten, van willekeurige mensen in willekeurige situaties.

Workshop, 6 lessen, € 30,=

Lestijd: Donderdag, 10.00-12.00 uur

Startdatum: 05-11-2020

Cursusleider: Ineke Janssen

Chinese cultuur en taal

Door de TV-serie 'Door het hart van China' van Ruben Terlou is China weer in de spotlights gezet. Door onder meer de grote economische groei, komen wij in ons dagelijks leven steeds meer in aanraking met 'made in China'.

Workshop, 9 lessen, € 45,=

Lestijd: Maandag, 13.00-14.30 uur

Startdatum: 21-09-2020

**Cursusleider:
Chang Qing Zhang**

Kledingadvies

'Een kast vol met kleren en niets om aan te trekken?'

U leert om op 'n frisse manier te kijken naar wat u al aan kleding in huis heeft óf deze op te ruimen, zodat de kleding die bij u past, overblijft. U krijgt inzicht in welke stijlen en kleuren er het best bij u passen.

Workshop, 6 lessen, € 30,=

Lestijd: Woensdag, 10.00-12.00 uur

Startdatum: 30-09-2020

Cursusleider: Marijke Minnema

LEERZAAM GEZELLIG DUKENBURG

StA

Voor actuele informatie kijk op w

Nederlandstalige poëzie

Bent u geïnteresseerd in de poëzie en wilt u uw horizon verbreden? U hoort en leest over bekende en onbekende dichters en de geschiedenis vanaf de 19e eeuw.

We kijken niet al te veel naar de taaltechnische kant maar vooral naar de gevoelsmatige kant. Wellicht schrijft u hierna zélf ook een mooi gedicht!

Workshop, 7 lessen, € 35,=

Lestijd: Vrijdag, 10.00-12.00 uur

Startdatum: 18-09-2020

Cursusleider: Debby Hertsenberg

Bridge Beginners

U start bij de basis en u leert spelenderwijs - met de kaarten in de hand - de spelregels. Deze zijn echt simpel en makkelijk te leren! Kom meedoen en u beleeft een gezellige en uitdagende middag!

Cursus, 15 lessen, jaarcursusprijs

Lestijd: Vrijdag, 13.30-15.30 uur

Startdatum: 30-10-'20 t/m 05-03-'21

Cursusleiders:

Hetty Heiming en Betty v.d. Aa

Voetreflexologie niveau 1 en niveau 2 (vervolg)

Voetreflexmassage is een natuurgeneeskundige therapie. Deze massagevorm geeft je een aangename ontspanning.

Workshops van 8 lessen, € 40,=

Lestijden: Niveau 1: Woensdag, 09.00-11.00 uur

Niveau 2: Woensdag, 11.30-13.30 uur

Lesdagen: Beide groepen starten op 20-01-2021

Cursusleiders: Antoinette en Annelies

Ons kantoor bevindt zich in Wijkcentrum Dukenburg,
Meijhorst 70-39, lokaal 1.24 (eerste verdieping)

Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 09.00 - 12.00 uur.

Wij zijn weer bereikbaar vanaf dinsdag 1 september a.s.

Er zal dit jaar géén inschrijfdag georganiseerd worden!

**Bezoek aan en/of inschrijven op kantoor
a.u.b. alleen ná telefonische afspraak!**

Tel.: 024 - 344 4157 Mail: staaddukenburg@gmail.com

website: www.staad.nl

Nieuwe cursussen ICT

Android Beginners: Cursus, 10 lessen, jaarcursusprijs
Lestijd: Donderdag, 11.00-13.00 uur. Startdatum: 17-09-2020

Android Gevorderden (1): Cursus, 10 lessen, jaarcursusprijs
Lestijd: Maandag, 11.00-13.00 uur. Startdatum: 14-09-2020

Android Gevorderden (2): Cursus, 10 lessen, jaarcursusprijs
Lestijd: Dinsdag, 11.00-13.00 uur. Startdatum: 15-09-2020

Windows Niveau 3: cursus, 10 lessen, jaarcursusprijs
Lestijd: Woensdag, 11.00-13.00 uur. Startdatum: 16-09-2020

Cursusleider: *Ronald van de Logt*

Filosofie Beginners

Wat is wijsheid eigenlijk? En kun je dat leren? Dat zijn de
hoofdvragen van de filosofie.

We discussiëren over thema's en opvattingen over bijv. het
goede leven aan de hand van het boek van Jos Kessels;
Geluk en Wijsheid voor Beginners. Zo ontstaan niet
eenvoudige dilemma's, maar die onvermijdelijk zijn.

Cursus, jaarcursusprijs
Lestijd: Woensdag, 13.30-15.30 uur
Startdatum: 16-09-2020 (t/m mei 2021)

Cursusleider: *Jan van Alem*

Microsoft Office Pakket

U krijgt in 4 korte workshops een
basis uitleg van Bestandbeheer,
PowerPoint, Word en Excel. Kijkt
u vooral op onze website voor
meer informatie over deze workshop!

Workshop, min. 2 tot max. 10 lessen,
cursusbedrag varieert van € 10,= tot € 50,=
Lestijd: Woensdag, 09.00-11.00 uur Startdatum: 16-09-2020

Cursusleider: *Dick van Eck*

Spaans Beginners

Wij beginnen bij het begin! Van het Spaanse alfabet tot
aan het beschrijven van je lievelings-paella! Met een
balans tussen Spaans leren verstaan, grammatica en
uitspraak. Er wordt voornamelijk uit de boeken van
Con Gusto 1 gewerkt.

Cursus, jaarcursusprijs
Lestijd: Maandag, 09.00-11.00 uur
Startdatum: 28-09-2020 (t/m mei 2021)

Cursusleider: *Twinkel van der Meijden*

iPad en iPhone Basis en Vervolg

Basis: workshop, 4 lessen, € 20,=
Lestijd: Maandag, 13.30-15.30 uur. Startdatum: 21-09-2020
Basishandelingen, Mailen, Updaten, Fotograferen, Internet

Vervolg: workshop, 4 lessen, € 20,=
Lestijd: Maandag, 13.30-15.30 uur. Startdatum: 02-11-2020
Apps downloaden, WhatsApp, Privacy, Boeken & Muziek

Cursusleider: *Tony Schouten*

Gezien de onzekere situatie rondom het corona-
virus dient u er rekening mee te houden dat de
vermelde startdata van alle jaarcursussen en/of
workshops nog verschoven kunnen worden.

StAAD aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid
voor schade, letsel en/of ziekte ten gevolge van
deelname aan onze cursussen of workshops.

U kunt bij ons alleen met pin betalen.

De 'R' zit weer in de maand

Hoe zorgt u in de herfst
goed voor uzelf?

**Wij adviseren u
graag!**

Gedreven door gezondheid

Zuider Apotheek Malvert

Malvert 5133, 6538 DG Nijmegen

T 024 344 37 38

E info@apotheekmalvert.nl

www.serviceapotheek.nl/malvert

Zuider Apotheek Hazenkamp

Vossenlaan 90, 6531 SP Nijmegen

T 024 359 25 35

E info@apotheekhazenkamp.nl

www.serviceapotheek.nl/hazenkamp

Zuider Apotheek

St. Jacobslaan 339, 6533 VD Nijmegen

T 024 355 03 00, F 024 356 43 05

E info@zuidrapotheek.nl

www.serviceapotheek.nl/zuidrapotheek.nl

Zuider Apotheek Brakkenstein

Heyendaalseweg 288, 6525 SM Nijmegen

T 024 2082288

E brakkenstein@zuidrapotheek.nl

www.zuidrapotheek.nl

Wij zoeken jou!

vrijwilligerscoördinator (m/v)
winkelmedewerker zaterdag (m/v)

voor meer informatie bel naar 024-3503967, mail naar winkel.nijmegen@tdh.nl of loop even binnen!

Terre des Hommes Nijmegen
Malvert 70-21

MAANDAG (NOG) GESLOTEN
DI/WO/ZA 12.00-16.00 UUR
DO EN VR 10.00-16.00 UUR

Fysiotherapie Dukenburg

Met o.a. specialisaties in:

- Bekkenfysiotherapie (volwassenen en kinderen)
- Psychosomatische fysiotherapie
- Manuele therapie
- Oncologische fysiotherapie
- Geriatrische fysiotherapie
- Sportfysiotherapie
- Oedeemtherapie
- Medische fitness
- Echografie
- Orofaciale therapie
- Handtherapie
- Parkinson
- Claudicatio Intermittens
- EPT

Aldenhof 70-03 • 6537 DZ Nijmegen • 024 3441756
 Weezenhof 55-16 • 6536 EE Nijmegen • 024 3430505
 www.praktijkdukenburg.nl • info@praktijkdukenburg.nl

VRAGEN OVER REGELS EN PAPIEREN?

EEN GOED IDEE VOOR DE BUURT?

ZORG OF HULP NODIG?

ANDERE MENSEN HELPEN?

NIEUWE MENSEN ONTMOETEN?

Kom naar
de Stip!
Samen maken
we de wijk

Stip Dukenburg

Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39
 Maandag t/m vrijdag: 9.30 - 12.00 uur
 dukenburg@stipnijmegen.nl

OOGZORG
en
OPTOMETRIE

staar
droge ogen
macula degeneratie
glaucoom
OCT scan

van den Bergh

opticiens - audiciens - optometrist

Hatertseweg 825 - Nijmegen - 024 350 2814
 www.vandenberghopticiens.nl

'LOS GEBIT NIET MEER VAN DEZE TIJD'

• gratis en vrijblijvend advies

• voor klikgebit

• voor reparaties

• vergoeding zorgverzekeraar

Implantaten kunnen dé oplossing zijn!

BEL: 024 34 309 86

Tandprotheticus Peter Marsman

Lid organisatie van
NederlandseTandprothetici

**TANDPROTHETISCHE PRAKTIJK
DUKENBURG**

Aldenhof 70-02 • Nijmegen • 024 - 343 09 86
 HKZ-gecertificeerd • www.jouwgebit.nl

BEZORGERS GEZOCHT

De Dukenburger is op zoek naar bewoners uit Dukenburg die mee willen helpen bij de bezorging huis-aan-huis van dit magazine. Vergoeding is 7,50 euro per honderd bezorgadressen.

Heb je interesse of weet je iemand die dit graag wil/kan doen, meld je dan aan via info@dedukenburger.nl.

Zie ook bladzijde 8.

INGANG

ftz FYSIOTHERAPIE TOLHUIS-ZWANENVELD

In goede handen voor o.a.:
Sportfysiotherapie, (Long)
Revalidatie, Taping, Diabetes,
Hart en Vaataandoeningen en
Overgewicht

Bij ons nu ook in goede handen
voor: Dry-needling

En kijk ook op onze Facebookpagina.

Adressen: Zwanenveld 90-80G+H, 6538 SC Nijmegen
en Tolhuis 33-09, 6537 NH Nijmegen

Telefoonnummer: 024-3443638

Mailadres: info@fysiotherapie-ftz.nl

Aangesloten bij COPD- en Claudicatio-netwerk

ZONNECENTRUM DUKENBURG

Ontspannen, Genieten en Bruin worden

Telefoonnummer: 024-3444607

Bij Winkelcentrum Dukenburg. Voorbij de AH en Blokker het
winkelcentrum uit en u komt bij de hoofdingang. Ook kunt u ons
bereiken via de achterzijde (bij het voormalige postkantoor)

ADVOCATENKANTOOR BOS

mr. B.F.M. Bos

advocaat & belastingkundige sinds 1983

Zwanenveld 9080

6538 SC Nijmegen

024-3451144

advocatenkantoorbos@planet.nl

voor advies, bemiddeling en procederen bij:

(echt)scheidingen, huurzaken, arbeidszaken, belastingzaken,
uitkeringen, erfenissen, contracten en andere conflicten

1e gesprek (half uur) gratis

Orthodontistenpraktijk Dukenburg
voor kinderen en volwassenen

Trots
op je
lach

♥ Persoonlijke benadering

📅 Snel een afspraak

📍 Perfecte locatie

www.orthodukenburg.nl

024 3440837

